

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

2ND CLASS MAIL
July 27, 1996

Vol. LXXXVI Kaina 75 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, LIEPA - JULY 27, 1996

Nr. 145

Trečias grasinimas nužudyti Lietuvos prezidentą

Vilnius, liepos 25 d. (AGEP) — „Šaulių“ pasivadinę anonimas pagrasino nužudyti Lietuvos prezidentą Algirdą Brazauską, jei nebus sumokėta 1.7 mln. dolerių išpirka.

Graslinimas buvo atsiųstas paštu antradienį: ant kompiuterio disketės, kurioje ir buvo grasinantis laiškas, buvo užrašytas tik vienas žodis — „prezidentui“. Pasak „Lietuvos ryto“, grasinimo tekste (lietuvių kalba) buvo daug gramatinių klaidų, mintys nerišios, šokinėjančios ir pasikartojančios po kelis kartus.

Anonimas teigė, kad keli užsieniečiai ir Lietuvoje gerai žinomi žmonės už prezidento nužudymą jam sumokėjo daug pinigų. Sumokėjęs išpirką, prezidentas išsaugotų savo gyvybę ir sužinotų žmogžudį pasamdzusių asmenų pavardes.

Pastebėjęs, kad ji norima su laikyti, anonimas grasinio rugšėji pradėti sprogdinti mokyklas.

Nurodęs laiką ir vietą pačiame Vilniaus centre, „Šaulys“ šią savaitę neatvyko atsiimti išpirkos.

Laikraščio teigimu, tai yra jau trečias grasinimas nužudyti Lietuvos prezidentą Algirdą Brazauską.

Pirmą kartą 1990 m. pavasarį tuo gąsdino ir Lietuva atvykęs gyventojas ukrainietis karininkas, tuometinis LKP CK pirmajį sekretorių Algirdą Brazauską apkaltinęs tuo, kad pastarasis, jo

manymu, sugriovė Sovietų Sąjungą. Atskleistas pasikėsintojas klausė KGB darbuotojų, ar šie prieš Sovietų Sąjungos išsaugojimą. Jis buvo įtrauktas į KGB sudarytus pavojingų asmenų sąrašus.

Antrą kartą prezidentui Algirdui Brazauskui grasinio 27 metų rietaviškis Rimas Valinaitis. Negavęs pinigų, jis grasinio nužudyti prezidentą, terorizuoti Seimo narius, sprogdinti tiltus ir kitus valstybines reikšmės statinius. Šis žmogus buvo nuteistas vieneriems metams laisvės atėmimo. Pasak jo, už pajaukavimą jis sumokėjo pernelg skaudžiai.

Vidaus reikalų ministras ignoruoja grasinimą

Vilnius, liepos 25 d. (AGEP) — Pas prezidentą susirinkę pagrindinių Lietuvos teisėsaugos žinybų vadovai svarstė baudžiamojo kodekso pataisas. Apie grasinimą nužudyti prezidentą nebuvo kalbama.

„Jūs žurnalistai į šią istoriją žiūrite pernelyg rimtai, kur kas rimčiau nei mes“, sakė vidaus reikalų ministras Virgilijus Bulovas prezidentūroje apsilankiusiems spaudos atstovams.

Pats ministras apie antradienį prezidentūroje gautą grasinimą prezidentui sužinojo tik ketvirtadienį iš laikraščių.

Lietuvos kariai — karinėse pratybose JAV

Vilnius, liepos 24 d. (AGEP) — Lietuvos karių dalyvaus rugpjūčio mėnesį JAV vyksiančiose daugiašalėse taikos palaikymo ir humanitarinių operacijų pakrantės pratybose „Cooperative Osprey“. Siūlymų pasiūsti mūsų šalies karių būrį į šias pratybas trečiadienį posėdyje pritarė Lietuvos Ministrų kabinetas.

Rugpjūčio 14-30 dienomis North Carolina valstijos karinėje bazėje pagal NATO programą „Partnership for Peace“ vyksiančiose jūrų pėstininkų pratybose drauge su JAV, Kanados ir Nyderlandų kariais dalyvaus šėių valstybių partnerių būriai. Lietuvos kariai su kolegomis iš Estijos ir Latvijos sudarys vieną būrį, kuris drauge su Kanados, Lenkijos bei JAV būriais susijungs į bendrą kuopą.

Lietuvai šiose dviejų — mokomosios ir lauko — dalių pratybose atstovaus Baltijos jūros pakrantę saugančio Klaipėdos

7-ojo dragūnų Pamario bataliono būrys ir dešimt karininkų, dirbsiančių divizijos ir kuopos štabuose.

Pratybose „Cooperative Osprey“ kariai mokysis vadovauti jungtiniams taikos palaikymo daliniams, juos kontroliuoti ir aprūpinti, palaikyti ryšius su civiliais gyventojais ir visuomenės informavimo priemonėmis, planuoti bei atlikti karinius mokymus.

„Partnership for Peace“ valstybių kariai bus supažindinti su JAV jūros pėstininkų veiklos taktika, procedūromis, technika.

Individualioje šių metų Lietuvos ir NATO „Partnership for Peace“ programoje numatyto 23 tarptautinės pratybos. Rugpjūčio mėnesį Taikos palaikymo pajėgų mokymo centre Rukloje rengiamos bendros su Danija ir Lenkija pratybos. Rugšėji NATO ir partnerių pratybos rengiamos Čekijoje spalio mėn. — Danijoje.

Lazdijų muitinė jau nebeegzistuoja

Vilnius, liepos 22 d. (AGEP) — Lietuvos muitinė šiemet jau surinko apie 1 mlrd. litų įvairių mokesčių. Tai, pasak Muitinės departamento direktoriaus pavaduotojo Juozo Jacevičiaus, labai geras rodiklis, nes pernai metinės muitinės pajamos siekė 1 mlrd. 600 mln. litų.

Tiesioginėje Lietuvos radijo laidoje pirmadienį J. Jacevičius teigė, kad jau nebeegzistuoja kyšininkavimu liūdnai pagarsėjusi Lazdijų muitinė. Lazdijų padalinys ir Druskininkų muitinė perkelti į Alytaus teritorinę

muitinę, O Kalvarijos ir Šeštokų postai priklausys Marijampolės muitinei.

Nuo liepos 1 d., vykdamas teritorinės reorganizacijos, be Druskininkų, taip pat uždarytos Švenčionių, Rokiškio ir Biržų teritorinės muitinės. Viso muitinių dabar liko 10, t.y. po vieną kiekvienai apskrčiai.

Muitinės pareigūnas sakė, kad reorganizacija iš esmės keičia prekių priežiūros vietą — iš pasienio prekių tikrinimas bei dokumentų įforminimas perkeltas į šalies vidų.

Ispanijos baskų organizacija ETA, kovojanti dėl baskų regiono nepriklausomybės nuo Madrido, per dvi pirmąsias liepos mėn. savaites pietų Ispanijos turizmo centruose susprogdino 9 bombas. Neapsieita be teroro akto ir Siaurės Ispanijoje. Nuotr.: Policininkas saugo sprogimo nuniokotą Reuso aerouostą.

Aptarta Baltijos šalių sienų apsauga

Vilnius, liepos 25 d. (AGEP) — Lietuvos pasienio policijos departamente įvyko Baltijos ministrų tarybos sienų apsaugos vyresniųjų pareigūnų komiteto posėdis. Jo metu komiteto valdymas perduotas Estijos sienų apsaugos vadovybei. Susitarimo protokolą pasirašė Lietuvos pasienio policijos vyriausiasis komisaras Stanislovas Stančikas, Estijos sienų apsaugos departamento generalinis direktorius Tarm Kouti ir laikinai vykdančias Latvijos sienų apsaugos pajėgų vadovo pareigas Gunaras Dabolinis.

Po pasitarimo įvykusioje spaudos konferencijoje trijų Baltijos valstybių pasienio tarnybų vadovai aptarė aktualias sienų apsaugos problemas. Pasak Lietuvos pasienio policijos vyriausiojo komisaro S. Stančiko, šiemet valstybės biudžete numatyti lėšų užtenka tik dviem trečdaliams poreikių patenkinti. Nėra galimybių įsigyti reikalingos techninės įrangos, statyti postų namelius. Didelių rūpesčių kelia nelegalūs migrantai. Dabar pasienio policijos greito reagavimo būrio batalione Pabradžėje laikinai įsikūrusiam užsieniečių registravimo centre laikoma apie 300 asmenų. Šiemet jų išlaikymui iš gana skurdoko pasienio policijos biudžeto jau išleista apie

200,000 litų. Vieno nelegalaus migranto išlaikymas kainuoja apie 40 litų per parą, o išsiuntimas vienam žmogui (bilietai) — 80 litų.

Iki praėjusių metų rudens Vidaus reikalų ministerijos tarnybos pavykdavę net ir nesant dvišalių sutarčių dėl nelegalių migrantų grąžinimo išsiųsti „trečiųjų“ šalių piliečius į Baltarusiją arba per ją tranzitu — į Rusijos Federaciją. Pastaruoju metu toks šių piliečių išsiuntimas tapo neįmanomas. Tuo tarpu, įstrigus grąžinimo procesui ir nuolat didėjant sulaikytųjų migrantų skaičiui areštines, jų veikla praktiškai tapo paralyžuota, ypač pietrytinėje Lietuvoje.

Kaip pažymėjo Latvijos atstovas G. Dabolinis, jiems taip pat tenka spręsti panašias problemas. Tikimasi glaudžiau bendradarbiauti su lietuviais ir estais kuriant vieną operatyvios informacijos sistemą, reglamentuojant vidaus sienų kirtimo klausimus. Susitikimai buvo aptarti bendri veiksmai, kurių reikėtų imtis pasienyje, susidarius kraštutinėms sąlygoms.

Savivaldybių vadovai: Bankas lėšas naudoja savavališkai

Vilnius, liepos 25 d. (AGEP) — Lietuvos savivaldybių asociacija (LSA) apkaltino Lietuvos valstybinį komercinį banką, kad liepos mėnesį ir savivaldybių sąskaitas nepatenka lėšos, kurias perveda Finansų ministerija.

LSA prezidentas Alis Vidūnas pareiškė Lietuvos prezidentui, Seimo pirmininkui bei premjerui, jog šios lėšos „įstringa“ Lietuvos valstybiniame komerciniame banke, kuris jas „savavališkai naudoja savo nuostatai“.

„Negaudamos pervedamų dotacijų, kurios daugeliui savi-

valdybių šiuo metu yra vienintelis konkretus įplaukų į savi-valdybių biudžetą šaltinis, savivaldybės negali išmokėti atlyginimų švietimo ir sveikatos apsaugos įstaigų darbuotojams. Dėl to visuomenėje kyla bereikalinga įtampa, o kai kur net streikų grėsmė“, teigiama trečiadienį išsiųstame kreipimesi.

LSA valstybės vadovų prašo kuo skubiau imtis priemonių, kurios sustabdytų „neteisetus savavališkus Lietuvos valstybinio komercinio banko pareigūnų veiksmus“.

„Tie pareigūnai, dėl kurių savivaldžiavimo nukentima niekuo dėti Lietuvos gyventojai, turi būti išaiškinti ir nustatyta tvarka patraukti atsakomybėn“, sakoma kreipimesi.

Trumpai iš Lietuvos

Latvijos premjero patarėjas Aivaras Groza liepos 26 d. informavo BNS, kad neformalus Lietuvos ir Latvijos vyriausybės vadovų susitikimas įvyks liepos 26 d. Panevėžyje. Pasak A. Grozos, premjerai svarstys Lietuvos ir Latvijos jūros sienos klausimą, santykių su Rusija ir kt. problemas. Lietuvos atstovai, atsisakę komentuoti pranešimus apie būsimą susitikimą, stebėjosi, kad iš Latvijos informacija „prisiskundė“.

Olimpinė krepšinio rinktinė liepos 26 d. rungtyniaus su Angolos krepšininkais, nugalėjo įtikinančiu rezultatu: 85-49. Lietuvos komandoje nežaidė Šarūnas Marčiulionis.

Malonės komisija, vadovaujama prezidento Algirdo Brazauskos, liepos 25 d. patenkino 17 nuteistųjų prašymus: iš jų 6 sumažinta bausmė, kiti bus paleisti lygtinai. Viso buvo apsvaistyti 66 malonės prašymai. Šiuo metu prezidentūroje yra du nuteistųjų myriop prašymai. Tačiau, prasidėjus dis-

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, ITAR-TAS, BNS, RIA žinių agentūrų pranešimais)

Vašingtonas. Baltieji Rūmai ketvirtadienį pasveikino JAV Atstovų Rūmų sprendimą, raginantį plėsti NATO ir skiriančių 60 mln. dolerių trims pirmaujančioms kandidatėms — Lenkijai, Čekijai ir Vengrijai pasirošti narystei aljanse. „Mes esame patenkinti, kad (Atstovų) Rūmai pritaria prezidento Bill Clinton pasiryžimui pilnai įtraukti naujas Europos demokratines valstybes į Vakarų demokratijų bendruomenę ir visas jos institucijas, pareiškė Baltųjų Rūmų atstovas spaudai Mike McCurry.

Praha. Po užsėdusių aršių diskusijų Čekijos parlamentas patvirtino Vaclav Klaus vadovaujamos mažumos vyriausybės programą. Lemiamą reikšmę šiai dešiniųjų centro koalicijos pergalei turėjo tai, kad opozicinė Socialdemokratų partija išėjo iš salės ir nedalyvavo balsavime. Socialdemokratai, kelias savaites vertę visuomenę spėlioti apie savo ketinimus, nusprendė toleruoti Klaus vyriausybę, tačiau atsisakė ją aktyviai paremti. Tik komunistai ir ultradešinieji respublikonai balsavo prieš Vaclav Klaus vyriausybę.

Londonas. Neklausydamas savo partijos prieštaraštv. Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas John Major ketvirtadienį pareiškė, jog visaiškai neatmeta galimybės Didžiajai Britanijai prisijungti prie kuriamos Europos valiutos sąjungos. Interviu dienraščiui „The Times“ Major pareiškė, jog klausimu, ar atsisakyti Anglijos svoro bendros Europos valiutos labiau, ar ne, bus diskutuojama dar artimiausius 50 metų, ir būtų neišmintinga jau dabar pasitraukti iš diskusijos.

Rusijos Saugumo tarybos sekretorius Aleksandr Lebed ITAR-TASS'ui pasakė, kad didelės karinės operacijos Čėčėnijoje nutrauktos ir pažadėjo vabztiuti į Čėčėniją, kai išsiaiškins tenyktę situaciją bei parengs sprendimą.

Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka įgaliojo teisingumo ministrą Valentin Sukal pasirašyti sutartį su Lietuva dėl abipusio laisvės atėmimu nuteistų asmenų perdavimo bausmei atlikti ir privalomai gydymui asmenų perdavimo.

Rusijos Valstybės Dūmos saugumo komiteto pirmininkas kusioms apie mirties bausmės vykdymo sustabdymą, jie neteikiami malonės komisijai.

Atlanta. Lietuvos dviratininkas Artūras Kasputis užėmė 10 vietą trečiadienį įvykusiose olimpinėse 4 km persekiojimo lenktynėse treku. 27-metis klaipėdietis šios distancijos komandinėse lenktynėse 1988 m. olimpiadoje Seule laimėjo aukštą (tuo metu dar Sovietų Sąjungos rinktinėje).

Oras. Po vėsių ir lietingų orų Lietuvoje pagaliau atšilo. Pasak sinoptikų, virš Lietuvos plėsis Azorų anticiklonas, kuris atneš giedresnius, šiltesnius ir sausesnius orus. Temperatūra dienomis — 24 C (76 F), tačiau naktimis bus gana vėsu — 10-12 C (50-54 F) laipsnių. Vandens temperatūra Baltijos jūroje — 15 C (59 F) laipsniai.

Viktor Iljuchin spaudos konferencijoje Maskvoje pareiškė, kad, Varšuvoje rengiama Baltarusijos prezidento A. Lukašenka nušalinimo operacija. Ji turėtų prisidėti streikais įvairiose Baltarusijos vietose ir baigtis papeikimu A. Lukašenka Baltarusijos parlamente. Pasak V. Iljuchin, planuojami įvykiai kulminaciją turėtų pasiekti rugsėjo 15-18 dienomis.

Sofija. Bulgarijoje išaiškintas nelegalios prekybos ginklais tinklas. Suimti du vidaus reikalų ministerijos karininkai ir du policininkai. Žlugus komunistinei sistemai, kažkada buvusi galinga Bulgarijos ginklų pramonė pergyvena krizę. Neseniai Bulgarija prisijungė prie vadinamojo Wassenar susitarimo, kuris siekia apriboti ir kontroliuoti pasaulinę prekybą ginklais.

Lisabona. Londono ekonomistai teigia, kad tie investuotojai, kurie yra nusivylę lėta reformų eiga Rytų Europos šalyse, vis atidžiau žvelgia į Portugaliją, kaip tinkamiausią įvairioms investicijoms šali. Portugalijoje darbo jėga yra pigiausia Europos Sąjungoje, sukurta infrastruktūra, stabili valiuta ir nedidelė infliacija. Portugalija gali bandyti būti pirmojoje grupėje šalių, įvedančių bendrą europinę valiutą Euro. Nors Portugalijoje darbo jėga yra brangesnė, negu Rytų Europoje, tačiau šalies geresnė infrastruktūra, į kurią per pastarąjį dešimtmetį investuota milijardai dolerių pagal ES struktūrinių investicijų programas. Gerai išvystytas Portugalijos finansinis sektorius sudaro investuotojams geresnes sąlygas tvarkyti reikalus per vietinius bankus, negu Rytų Europoje.

Budapeštas. Vyšegrad valstybių įstojimo į Europos Sąjungą kaina bus aukšta, bet pakeleliama ES nariams. Vengrijos vyriausybės integravimosi darbinės grupės ekspertas Andras'o Inotai laikosi nuomonės, kad Vyšegrad ketveriukei įstojus į ES, sąjungininkai per pirmus metus turės išleisti nuo 12 iki 20 milijardų ECU (15-25 mlrd. dol.)

Nepriklausomų valstybių sandraugos (NVS) vadovai (visi be išimties) sutiko dalyvauti Rusijos prezidento Boris Jelcin inauguracinėse iškilmėse Maskvoje rugpjūčio 9 d. Pasak Rusijos prezidento administracijos vadovo pavaduotojo Jurij Jarov, didelės išlaidos iškilmėms surengti nenumatomos. Kadangi iškilmių dieną numatomas lietus, bus organizuotas debesų „išvaikymas“.

Patikslinimas. Dienraštyje buvo skelbta apie Lietuvos konsulato Vancouveryje atidarymą. Patikslintomis žiniomis, konsulu paskirtas Christopher Juras. Konsulato veikla bus finansuojama iš asmeninių garbes konsulo lėšų.

KALENDORIUS

Liepos 27 d.: Pantaleonas, Natalija, Dangulė, Zintautas. Liepos 28 d.: Botvydas, Ada, Inocentas, Kintibutas. 1922 m. JAV pripažino Lietuvą de jure. Liepos 29 d.: Sv. Mota, Lozorius sesuo; Feliksas, Olavas, Mantvydas, Beatričė. Jūros diena Lietuvoje. Liepos 30 d.: Donatilė, Bijūnas, Radvilė, Jovile.

LAIB laikinasis administratorius Gintautas Čiapas.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubiliūtė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

IŠ ATEITININKŲ FEDERACIJOS VALDYBOS POSĖDŽIO

Ateitininkų rūmai Kaune

Ateitininkų federacijos v-bos nariai š.m. birželio 20 d. posėdžiavo Ateitininkų namuose, Lemonte. Posėdyje dalyvavo ir iš Lietuvos atvykę adv. Jonas Kairevičius ir jo žmona.

Adv. Kairevičius yra ateitininkams padėjęs Ateitininkų namų Kaune derybose ir teisiniuose reikaluose. Federacijos vadovas Juozas Polikaitis priminė valdybos nariams, kad Lietuvos ateitininkai ir Kauno Technologijos universitetas yra susitarę Rūmų vartojimo bendros panaudos sutartimi 10-tai metų. Pirmuoju aukštu abeji dalinasi. Ten yra raštinės ir spaustuvių. Sale antrame aukšte (iš anksto užsisakant ir pažymint kalendoriuje) galima bendrai naudotis. Trečiuoju aukštu naudojasi KTU ansambliai. Ketvirtame aukšte yra ateitininkų biblioteka ir skaitykla. Penktu aukštu naudojasi KTU.

Ateitininkai dėkoja kukliam adv. Kairevičiui, kuris sakosi tik pataręs, nieko nepadaręs. Lietuvos Ateitininkų federacijos valdyba yra patenkinta dabartine tvarka, nors žinoma, ideali vizija būtų, kad pastatas su laiku pilnai pereitų ateitininkams. Tačiau, pagal įstatymus, pilnos nuosavybės dabar negalima atgauti. Šiuo metu reikia vadovautis sutartimis, pasirašytais su įgaliojimais ūkinio saiko ribomis. Iš kitų miestų į šventes ar minėjimus atvykstantys ateitininkai turi susirinkimo vietą Ateitininkų namuose ir gali ten prisiglausti.

Šiuo metu Ateitininkų rūmų klausimas turi gerą rezultatą. Pagal Federacijos vadą, Kauno Technologiniam u-t-e yra susibūrusi studentų ateitininkų grupė. Universitetas mato, kad iš kitų miestų atvykstantys ateitininkai turėtų būti priimami. Abi pusės sutaria, kad šio istorinio pastato negalima naudoti komerciniams tikslams.

Ateitininkų federacijai rūpi ten įsteigti tikrą skaityklą. Turima daugiau negu 10,000 svarų knygų. Jos dabar sandėliuose, kol bus nupirktos ir sustatytos lentynose. Tikimasi dosnių aukotojų, kurie įgalintų Lietuvos ateitininkus skaityti mūsų paaukottus leidinius ir dirbti mokslinius darbus Ateitininkų rūmų skaitykloje.

Konferencija ir komisijos darbai

Ateitininkų specialios komisijos nariai iš Šiaurės Amerikos š.m. liepos mėn. pabaigoje ar rugpjūčio pradžioje tikisi vykti į Lietuvą pasitarimui su tarybos nariais Lietuvoje. Ši komisija svarsto ateitininkijos ateities struktūros projektus. Manoma, kad šie nariai turės progos dalyvauti Ateitininkų tarybos narių posėdyje. Be to, rugpjūčio 8-10 d. vyks Lietuvos Ateitininkų vadovybių pasitarimas, kuriame dalyvaus sąjungų ir vyskupijų vadovai. Nors Ateitininkų konferencija nukelta į 1997 m. sausio mėn., Š. Amerikos ateitininkai turi rimtai svarstyti apie savo veiklos ir vadovavimo formą po konferencijos. Kokie bus mūsų ryšiai su Federacijos valdyba Lietuvoje — per sąjungas ar per mūsų iš-

rinktą vadovaujantį asmenį Š. Amerikoje. Po struktūrų pakeitimo Europos ir Australijos ateitininkai turbūt tiesiogiai palaikys ryšius su Federacijos v-ba Lietuvoje.

JAV Darbo šventės savaitgalio metu Dainavoje bus stengiamasi sudaryti progą išgirsti iš Ateitininkų tarybos komisijos narių, grįžusių iš pasitarimų Lietuvoje. Prieš konferenciją visos sąjungos turės pristatyti savo narių sąrašus Ateitininkų fed. valdybai.

Stovyklos ir kiti reikalai

Ateitininkų vasaros stovyklos abipus Atlanto, tikimasi, bus sėkmingos. Gausios dalyviai jaunųjų ir senesniųjų stovyklos Dainavoje. Lietuvoje — Berčiūnų ir Telšių vyskupijos stovyklos taip pat gausios. Tai geros žinios, ypač asmenims, galvojusiems, kad ateitininkų veikla labai sulėtėjo. Stovyklose galima pateikti daug žinių ir įžiebt entuziazmą.

Yra asmenų, galvojantių, kad laikas telkti išeivijos ateitininkų archyvinę medžiagą. Dabar ji laikoma dabartinėje ir buvusių valdybų narių namuose. Ateitininkų fed. v-bos posėdžiuose bus toliau svarstomas išeivijos ateitininkų archyvo klausimas.

R. Kubiliūtė

„GERO DRAUGO“ EKSURSIJA

Nelabai seniai ateitininkai moksleiviai Lietuvoje, vadovaujami prof. Prano Dovydaičio, organizuodavo „Gamtos draugo“ ekskursijas. Tuo metu šios ekskursijos buvo ypač svarbios, nes krašto vyriausybė draudė moksleivių ateitininkų veiklą. Ekskursijos sudarė sąlygas moksleiviams bendrauti ir supažindinti jaunimą su Lietuva, puoselėjo jo tautinį auklėjimą. Prof. P. Dovydaičis suėmė keturias tokias ekskursijas (1931-35 m.) garlaiviu Nemuno upe.

Šių laikų moksleiviai gali būti lyginami su Dovydaičio laikų. Nors dabar moksleiviams nedraudžiama bendrauti, kitos sąlygos, kaip: draugai, mokyklų renginiai, darbai, nuotoliai tarp laivų, kliudo moksleiviams susieiti, diskutuoti ir smagiai praleisti laiką drauge. Todėl šia vasarą Dainavoje įgyvendinsime „Gero draugo“ ekskursiją. Šia ekskursija sudaromos sąlygos moksleiviams pabendrauti, sportuoti, nelankyti paskaitų, kartu pils statyti, dainuoti ir kai ko išmokti...

Visa tai vykdyti MAS CV paskaitė Dainą Čaraukaitę, Viliją Gražulytę, Lorą Krumplytę, Juliją Šukytę, Dalių Dunčą, Gytį Vygantą, Harį Subacį ir kitus svečius būti vadovais, talkinti Dovydaičiui šioje ekskursijoje. Mūsų ekskursijos „Dovydaičis“ bus komendantas Paulius prof. Dovydaičis Gražulis.

MAS CV savaitė išnuomavo „garlaivį“, kuriuo plauksime Nemunu nuo Kauno iki Palangos. Aplankysime visas istorines vietas Nemuno pakrantėje, taip, kaip prof. P. Dovydaičio laikų moksleiviai. Tai įgyvendinsim kiekvieną šios ekskursijos dieną. Dainavos ap-

Jurbarko miesto bažnyčia 1996 m. pavasari.

Nuotr. Alberto Kerelio

„GAMTOS DRAUGO“ EKSURSIJA NEMUNU

„Gamtos draugas“, populiarus gamtos mokslų žurnalas, prof. Pr. Dovydaičio leistas kas mėnesį 1930-1937 metais kaip priedas prie žurnalo „Kosmos“ ir „Ateitis“. Tuo laiku žurnale „Gamtos drauge“ buvo spausdinama St. Kolupailos medžiaga Nemuno monografijai. Prof. Pr. Dovydaičis nuo 1931 metų kasmet rengė ateitininkų ekskursijas garlaiviu iš Kauno į Klaipėdą, lankant istorines panemunės vietas. Šia ekskursija jis pavadino žurnalo vardu: „Gamtos draugas“.

Vienoje tų ekskursijų, 1938 metais, ir man teko laimėti dalyvauti.

Artinantis 110 metinėms prof. Pr. Dovydaičiui, leiskite keilomis mintimis apie tą ekskursiją pasidalinti. Moksleiviai ekskursijoms buvo kapelionų parenkami iš visos Lietuvos. Iš Mažeikių buvome dvi ir viena buvusi mažeikietė iš Šiaulių mokytojų seminarijos.

Pirma sustojimo vieta buvo Zapyškis, kuris yra kairiame Nemuno krante. Iki XV šimtmečio pabaigos ten buvo tik girios, kurias, Didysis Lietuvos kunigaikštis Aleksandras dovanavo Sapiegai. Kaip miestelis Zapyškis buvo žinomas 1559 metais. Zapyškis garsus savo sena, gotiško stiliaus bažnyčia, kurios statyba, dėl jos labai storų sienų, nukeliama net į Vytauto laikus. Daug nuostolių bažnyčiai padarydavo Nemuno potvyniai. Zapyškio bažnyčia yra vienas įžymiausių architektūros paminklų, ji nebe-naudojama, stovi kaip istorinis-muziejinis paminklas.

Veliuona turi du pilialkalnius, vienas jų pavadintas Gedimino kalnu, kuriame, pagal padavimą, jis esąs palaidotas, žuvis mūšij su kryžiuočiais ties Veliuona. 1925 metais ten pastatytas paminklas, kurį lankiau ir komunistų metais, žolemis apaugęs, vos suradom. 1930 metais atidengtas Vytauto Didžiojo paminklas, kuris ir komunistų metais stovėjo nenugrautas. Kita Veliunos įžymybė yra Vytauto Didžiojo statyta mūro bažnyčia. 1926 metais tebebuvo jos mūro stulpai prie kūrį šventadieniai pririšdavo nedorelius. Nemuno krantai prie Veliunos buvo gyvenami naujajame akmens amžiuje, ką liudija apylinkėse surasti septyni akmeniniai kirvukai.

Raudonė minima Ordino šaltiniuose 1360, 1366 ir 1420 metais. Nepriklausomybės metais čia buvo valstijos centras, pieninė su sūrių gamykla, spirito varykla, malūnas, pradžios mokykla, paštas. Raudonė kūrėsi buvusioje didelio dvaro centre, kuriam, kaip pavyzdži-

linka kasdien puošis kitomis iškalbomis, vaizdeliais, papuošimais, kad stovyklautojai jaustųsi lyg atvykę į kitą vietovę.

Mielie moksleiviai, stovykloje laukiame jūsų ir gero vėjo, todėl ilgiau nelaukdami registruokitės paskambindami Gailei Černiauskaitėi, tel. (708) 488-1272. Iki pasimatymo ekskursijoje!

Gailė Č.

nam ūkiui, žemės reformos buvo palikta 400 ha. Dvaro rūmai yra parke, aukštame Nemuno krante. Dėl gražios padėties, kurią pajavina dvaro rūmų bokštai, Raudonė yra viena žymiausių panemunės lankomų vietų.

Bažnyčia Raudonėje buvo pastatyta 1932 m.

Jurbarkas, įsikūręs Mituvos ir Imsrės santakoje, istoriniuose šaltiniuose minimas 13-tame šimtmetyje. Per Jurbarką vyko kryžiuočių su žemaitiais kovos, kaip ir prekyba su Prūsija, vėliau su Vokietija. 1828 m. ordino buvo įsteigtas žirgynas, pilis pastatyta XIV amžiuje. Didžiausia Jurbarko įžymybė yra buvusio kunigaikščio Vasičko dvaro parkas, per kurį teka Mituva. Pagrindiniai dvaro rūmai 1915 metais buvo sunaikinti, likusiuose pastatuose 1918 metais buvo įkurta „Saulės“ gimnazija. Iš Jurbarko ir jo apylinkių yra kilę nemažai žymių kultūrininkų. Gotikos stiliaus bažnyčia buvo pastatyta 1901-07 metais. Bokšte įkeltas didelis Amerikos lietuvių dovanotas varpas. Bažnyčia sudegė 1940 m. didžiojo gaisro metu.

Rambynas, jo tik likutis išliko, didesnė dalis paplauta vandens griuvio. Rambynas ir jo apylinkės dar priešistoriniais laikais buvo apgyventas, ką rodo seniausi radiniai siekiant 600-500 metų prieš Kristaus gimimą. Apie Rambyną yra išlikę daugybė padavimų apie čia buvusią senovės lietuvių šventovę. Ypač Rambyną išpopuliarino E. Gisevičius, rinkdamas padavimus ir kitą medžiagą. Į tą šventovę atvykdavę būsimieji valdovai aukoti dievams, pasiseitę išminties, sužinoti savo ateitį ir prašyti palaimos savo žygiams.

Rambyne, įsigalėjus ordinui 1276 m., šventoji ugnis buvo užgesinta, didieji ažuolai iškirsti, kriviai ir vaidilutės saugojo šventąją ugnį pasitraukę į krašto gilumą. Prieš palikdami kalną kriviai metę praeikimą visiems, kurie mėgins drumsti šventojo kalno ramybę.

„Aušros“ laikotarpyje, pradėjus giliau žvelgti į Lietuvos senovę, aušrininkas Martynas Jankus ir kiti veikėjai atkreipė dėmesį į Rambyną kalną, kur buvo pradėta ruošti šventės, ypač Joninės. Kasmet Birutės draugija, vėliau kitos organizacijos, ruošė tautines šventes su prakalbomis, deklamacijomis, chorais ir vaidinimais. Vėliau pradėta ruošti stovyklas. Martyno Jankaus sumanymu 1928 m. buvo pastatytas mažas aukuras ir pradėta „Amžinojo kalno knyga“, į kurią pasirašydavo visi čia atsilankę.

Mūsų apsilankymo metu M. Jankus šventė 80-ties metų sukaktį. Jis pats aprodė mums kalną, pasakojo su juo susijusius atsitikimus. Visi pasirašėm knygoje.

Nida nedidelis žvejų bažnytkaimis ir vasarvietė. Bažnyčia gotiško stiliaus. Vietovė iš šiaurės, vakarų ir pietų apaugusi aukštų kopkalnių. Iš vienos pusės yra Baltijos jūra, kitoje pusėje — Kuršių marios. Kryžiuočių ordino dokumentuose Nida (Noyden) minima 1385

metais. Nidos vardas minimas 1437 metais. Kopų amėlis kartais užnešdavo esančias gyvenvietes, todėl nuo 1830 metų pradėti kopų sustiprinimo darbai. Kad Nida yra sena gyvenvietė sprendžiama iš to, kad ten rasta įvairių titnago dirbinių, rastas žalvarinis kirvukas. Netoli Nidos 1933 m. įsteigta sklandymo mokykla.

Mus apnakvino Nidoje. Naktis jūroje buvo nerami, todėl iš ryto bėgome į pajūrį ieškoti gintaro.

Kitas ir paskutinis sustojimas laivu buvo Klaipėda. Apžiūrėję uostą ir kelias žymesnes vietas, autobusų stoties ir Palangą, kur aukščiausioje kopoje sudarėm MA (moksleiviai ateitininkai) iš gyvūnų, dalyvavusių „Gamtos draugo“ ekskursijoje, kurios metu susipažinome su moksleiviais iš įvairių gimnazijų. Kai tais pačiais metais su dviem draugėmis keliavom po Lietuvą, buvo gera progą pasinaudoti jų patarnavimu aprodant domesnes gyvenvietes.

Paskutinė sustojimo vieta — Kretinga, kur vyko religinis susikaupimas po kurio visi išsiskirstėm su savimi nešdami naujas idėjas, patirtį ir viltį kur nors vėl susitikti.

Stasė Vaišvilienė

ARTĖJA STUDIJŲ DIENOS

Ateitininkų Studijų dienos Dainavoje vyks Darbo šventės savaitgalį, rugpjūčio 30-rugsėjo 2 d. Dalyvių registraciją priima Lidija Ringienė, 50 Carnegie Trail, Palos Heights, IL 60463, tel. 708-361-2557.

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKA

6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (1-312) 582-6221
Valandos susitarus

EVERGREEN PARK X-RAY DR. E. RINGUS RADIOLOGAS

9780 S. Kedzie
Tel. 708-636-8900
Valandos 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Oftalmologas/Akių Chirurgas
9836 S. Midland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6222
4140 W. 63rd St.
312-736-7700

DR. KENNETH J. YERKES

Dr. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensilvanijos nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-736-8886
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-382-4487

Kab. tel. 312-696-3166

DR. PETRAS ŽLIOS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm. ir kėd. 3 v. p. p. - 6 v. p. p.
Kitomis dienomis — susitarus

SUNG L. CHOU, M.D.

Vidinės ligos, akupunktūra
HOLY CROSS
PHYSICIANS PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312) 471-8142
Kalbama lietuviškai

HOLY CROSS FAMILY

MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
CHICAGO, IL 60616,
(312) 225-0885

Kab. 312-736-4477

Rez. 708-246-4947 arba 708-246-6881
DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
6440 S. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPIKUS

Vidinės ir plaučių ligos
18300 West Ave., Orland Park
708-348-8100
Valandos kasdien, išskyrus savaitgalius

DR. P. KIBELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 66th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 7 v. p.
Išskyrus trečd., šėd. 12 iki 4 v. p. p.

SURENDER LAL, M.D.

Specialybė — Vidinės ligos
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
Tel. 312-434-2123
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5599.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60639.

Pašto išlaides mediant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesimūniami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytėjo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumeratora mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Tik šėdėdienio laida	\$110.00	\$60.00	\$40.00
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šėdėdienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$600.00	\$250.00	
Tik šėdėdienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausios redaktės Danutė Bindokienė

Administracinis Ignas Budrys

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėdėdieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotėria. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Pradome siūniant pasiūlyti kopiją.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šėdėdieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį nesako. Skelbimų kainos priimamos, gavus prašymą, ka nors skelbti.

DR. V. J. VASAITIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos pagal susitarimą

DR. ELIGIJUS LEIŠ

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
18806-127 St., Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-1854
7080 W. Cottage Dr.
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-0016

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA
9385 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 586-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJUS MIKAITIS

SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
FAMILY MEDICAL CLINIC
18806-127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2288

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidinės ir kraujos ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-688-2882
Pirm. 9 v. r. - 7 v. v. antr., trečd. ir penkt. 9 v. r. - 3 v. p. p. ketv. 10 v. r. - 7 v. v. šėd. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas. Pirm. „Medicine Assignment“.

Sumokama po vizito

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.

4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern u-ilo diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už priemamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbėti angliskai) tel. 708-422-8399

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3880 W. 98 St., Tel. (708) 422-0191
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p. p. - 7 v. v. antr. 12:30 - 3 v. p. p. trečd. uždaryta; ketv. 1 - 3 v. p. p. penkt. ir šėd. 9 v. r. - 12 v. p. p.

DR. K. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VERNAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 56th St., Chicago, IL
Tel. (312) 678-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 586-9101
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KIBELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 66th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 7 v. p.
Išskyrus trečd., šėd. 12 iki 4 v. p. p.

DR. PETRAS ŽLIOS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS bei chirurgija
172 Schiller St., Evanston, IL 60119
708-941-2888
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-634-1139

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p. Šėd. pagal susitarimą
Kabinete tel. 312-776-2899
Namų tel. 708-448-8845

EDMONDAS VIŽNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidinės ligų gydytojas
Kaltame lietuviškai
6106 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 586-7788

ARAS ŽLIOS, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1620 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-827-0990
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629

VIDAS T. MOREIKA, D.D.S.

Dantų Gydytojas
ŠIAUR. VAK. INDIANOJE
su Charles E. Bond, D.D.S.
289 S. Calumet Rd.
Crestmont, IL 60034
Kab. (219) 926-1632
Valandos pagal susitarimą

RAŠYTOJAS SU KNYGA STALČIUJE

HENRIKAS KUDREIKIS

1943 m. vasario pabaiga. Šiaurės frontas. Per patvinusias upes, pelkes, virš galvos zvimbiant vokiečių ir rusų patrankų sviediniams, iš pragaro, vadina mo Demjansko apsupimu, bren da 5-to lietuvių savisaugos Wehrmachto eilėse tarnaujančio bataliono vyrai. Jų tarpe būsimas rašytojas, dabar puskarininkis Jonas Laucė.

Rusų-vokiečių karo pradžioje pabėgęs iš raudonosios armijos lietuviško artilerijos pulko, tikėdamas, kad pasirašė karo tarnybą tik šešioms mėnesiams, Jonas atpylė ketverius metus. Tai buvo tik sunkaus likimo pradžia.

Pasitaikius progai lietuvių rašytojams priekaištaujama, kad jie bolševikų laikais nerašė „stalčius“. Pasiaiškinama, kad nerašyta dėl cenzorių siautėjimo. O dabar paaiškėjo, jog niekas nieko ir stalčius nerašinėjo.

„Deja, toks lietuvių rašytojų literatūrinis pasipriešinimas teisėjo. Stai kūjo ir pjautuvo rašytojai: Alfonsas Bieliauskas, Vytautas Petkevičius. Netoli tokio grynakraujo socrealizmo skyresi, tarkim J. Avyžiaus, J. Usačiovo, arba J. Mikelinsko ar V. Bubnio romanai. Del žanro ypatumų gal tik kiek palaidesni atrodė poetai, bet ir jiems iki aiškesnio pasipriešinimo šaukti toli... „Valstiečių laikraštys“ rašo Romas Sadauskas.

Tokioje okupacinėje literatūros migloje išsiskyrė išimtys, be kurių paprastai neišsiverčia jokios taisyklės. Atskirai bylos laukia vienoje ar kitoje zonos

pusėje gimusi tremtinių ir tautos genocido literatūra, tik kol kas ji neperideramai išgirsta. Kitokia Jono Laucės kūryba, vientara – šurpinanti, o žiūrint kitaip – visiškai natūrali savo laiko istorija.

Ko gero Jono Laucės vardas neužsiliko atmintyje. Bet tai ne dėl jo kūrybos menkumo. Nesunku įsitikinti, kad ir šio autoriaus kolegos – to paties meto romanistai, apie šį žmogų ir jo darbą žino apgraibom, arba apsimeta visai nežina.

Šiandien tačiau jo vardas jau visoje Lietuvos spaudoje. Iš to nesunku suraizgti Jono Laucės gyvenimo istoriją.

Neaišku, kaip jis tapo Biržuose literatūros mokytoju, kaip jis dėstė literatūrą, bet jos neapkęsdamas. Ypač jis nekentė pokario vaizdavimo prozoje, nes, anot Laucės: „visuose kūriniuose okupantai ir jų pakalikai teisinami, o rezistencinės jėgos smerkiamos“. Toliau jis sako: „Man kilo noras, kiek imanoma, objektyviau parodyti nors mažą atkarpelę tų tragiškų dienų, kurias aš ir pats iš dalies pergyvenau. Na, ir pradėjau rašyti“.

Skolinta rašomąja mašinėlė Jonas Laucė romaną rašė penkerius metus, iš viso per 1,000 puslapių. 1969 m. šį romaną jis atnešė „Vagos“ leidyklon, visai nenujaušdamas, kokią bedą sau ir savo artimiesiems tuo žygiu užsitraukė.

Leidykla J. Laucės romaną atidavė vertinti literatūros kritikui K. Ambrasui, tuomet dirbusiam Kultūros ministerijai

Detalė iš Dešimtosios tautinių šokių šventės liepos 6 d. Rosemont Horizon.

je. Po ilgoko laukimo, autoriui romanas gražinamas, kartu prašant, kad spaudai jis netinka. 1971 m. jo butą apsupa saugumiečių būrys. Padarę krata, romaną konfiskuoja, o autorių uždaro į saugumo rūsius. Po kelių mėnesių nuolatinio tardymo, pervežamas į Lukiškių kalėjimą, psichiatrinį skyrių; tiria septynios komisijos, dalyvaujant ir šiandien garsiams Lietuvos psichiatrams. Manyta, kad geriau jį „palaidoti“ psichiatrinėje ligoninėje, tuomet daugiau tokių knygų nerašys. Doktorų garbei, šie saugumiečių tikslai nepasitvirtino.

Nieko nepešus, pasiėmė J. Laucę į rūsį. Reikėjo suorganizuoti teismą. Pirmuoju kaltintoju, deja, buvo literatūros kritikas K. Ambrasas, kuris tuo laiku jau buvo „Vagos“ vyriausiu redaktoriumi. J. Laucę prisimen: „Parašęs smerkiamą kūrinių recenziją, K. Ambrasas teisme kaltinamame akte dalyk dar labiau sutirštino. Jis

pavadino romaną nacionalizmo evangelija. Man, sėdinčiam teismo suole, atrodė, jog nedaug trūksta, kad tas augalotas, inteligentiškas jaunas vyras pats kibų dantimis man į gerkle“.

J. Laucė teko atpilti dvejus metus „bendro režimo“ (prokuroras siūlė devynerius „griežto“). Grįžus teko pelyti duoną rankomis. Kai prasidėjo atgimimas, Laucė išteisinio. Iš archyvų ištrauktą romaną „Negandų metalai (anksčiau vadinamą „Žaidre“)“ išleido ta pati „Vaga“. Romanas parašytas nepaprastai gyva kalba. Išmetus tik porą trumpų skirsnelių, reiktų išversti į anglų ir vokiečių kalbą. Idomumu jis stotų šalia II pasaulinio karo rašytojų-milžinų: Willi Heinrich, Heinrich Gerlach ir Guy Sajer (jo „Užmirštas karys“ visų kritikų, JAV, Vokietijoje ir Anglijoje, skaitomas įdomiausia II-ro pasaulinio karo prisiminimų knyga).

Romanistas apsigyveno Rumšiškėse. Mirus žmonai, liko vienišas. Gal būtų visų užmirštas, jei ne naujas romanas „Karūna-kalavijas“. Šį kūrinių galima būtų vadinti nuotykių knyga, bet jau skaitoma tiesiog gardžiuojantis. — neperdeda recenzentas R. Sadauskas. Tačiau iš tikrųjų tai vienas reikšmingiausių romanų visoje lietuvių grožinėje prozoje istorinė tematika. Jonas Laucė turi parašęs ir trečią romaną-stambų kūrinių apie visai neseniai buvusį Lietuvos atgimimą.

Po „Karūnos-kalavijo“ pasirodymo Jonas Laucė jau nėra visai užmirštas, recenzijos spausdintos visuose didžiuosiuose laikraščiuose, žurnaluose, na, ir „Literatūroje ir mene.“ Šio mėnesio pradžioje Jonas Laucė pakviestas nariu į Lietuvos Rašytojų sąjungą. Netoli 80 metų amžiaus, Jonas tikisi honoraro už parduotą „Karūna-kalaviją“. Gal jam užteks jėgų ketvirtam romanui.

MININT KURYLOWICZIAUS ŠIMTAM GIMTADIENIUI

Jerzy Kurylowicz gimė 1895 metais. Jo šimtam gimtadieniui buvo Krokuvos universiteto lyginamosios kalbotyros katedros profesorius Wojciech Smoczyński kruopščiai parinktas ir redaguotas dvitomis pavadinamas „Kurylowicz Memorial Volume“. Pirmas daugiau negu šešių šimtų puslapių, tomas yra skirtas šio žymaus lenko kalbotyrininko garbei aplamai: be Smoczyńskiego darbo apie Kurylowicziaus gyvenimą (1895-1978) ten skaitome įvairiausių tyrinėjimų apie indoeuropietų kalbų problemas. Beskaitant daugiau paaiškėja milžiniškas Kurylowicziaus įnašas šioje mokslo srityje.

Ko gero „Draugo“ skaitytojams dar svarbiau sužinoti, kad Kurylowiczius daug rašė ypač apie baltų kalbas, todėl buvo visiškai suprantama, kad ketvirtas naujojo žurnalo „Linguistica Baltica“ (leidžiamas Krokuvėje, vyriausias jo redaktorius Wojciech Smoczyński) buvo skirtas taip pat Kurylowicziaus minėjimui. Kaip kituose to žurnalo tomuose, ketvirtajame (1995-iesiems metams, bet paskelbtas tik 1996-ais) randame straipsnius apie atakiras baltistikos šakas ir duodama labai aktuali bibliografija apie naujausius leidinius šioje kalbotyros srityje.

Iš viso abu tomai (paskelbti tik 1996-ais metais) turi daugiau negu tūkstantį puslapių ir savo turiniu parodo didelio Lenkijos lingvisto svarbią rolę dvidešimtojo amžiaus indoeuropietų kalbotyroje bei bendrinėje kalbotyroje.

Kurylowicz Memorial Volume, Part 1, edited by Wojciech Smoczyński, Cracow, 1995, Universitas.

Kurylowicz Memorial Volume, Part 2 = Linguistica Baltica, vol. 4 (1995), edited by Wojciech Smoczyński, Warsaw University, Chair of General and Baltic Linguistics.

Adresas: Wojciech Smoczyński, ul. Długa 50, m. 5, PL-31-146 Krakow, Poland. Autorius: Alfred Bammesberger, Richard-Strauss 48, 85072 Eichstatt, Germany

A. Bammesberger

„GELTONOJI KARŠTLIGĖ“

Lietingi orai džiugina varėniškius, nes miškuose dygsta voveraitės. Kol kas firmos už jų kilogramą moka po 7 dolerius. Bet tik patyrusiems grybautojams pavyksta surinkti po 1-1,5 kg grybų. Grybų pirkliai jau pasirengę vadinamajai „geltonajai karštligėi“. Ežeruose išplautos statinės grybams sūdyti, bančiuose užstatomi butai paskoloms gauti, telefonais palai-komas ryšys net su Sibiro gyventojais dėl voveraitių verslo. Netrukus varėniškių automobiliai patrauks į Rusijos platybes. Per Lietuvos sieną iš Ukrainos ir Baltarusijos į Varėną grybus gabena kontrabandininkai. Praėjusį savaitgalį pasieniečiai sulaukė dviejų ukrainiečių automobilių su priekaba. Automobiliu buvo gabenama apie 400 kg. šviežių voveraitių.

(R 06.26)

LAKŪNŲ MĖGĖJŲ SKRYDIS APLINK LIETUVĄ

Liepos 15 d. rytą iš S. Dariaus ir S. Girėno aerodromo penki lakūnai mėgėjai išskrido į kelionę aplink Lietuvą.

Lakūnų kelionę patių sukonstruotais lėktuvais turėtų trukti 4 paras.

Šiandien, liepos 27-tą, rašytojui Jurgiui Jankui 90 metų!

Rašytojas, buvęs ilgametis Rochesterio gyventojas,
mums yra daug žėrinčių deimančiųukų pabėręs
ir vis neužmirštamas ...

Sveikiname! Linkime sveikų ir kūrybingų dienų!

Onė Adomaitienė

Antanas ir Valerija Burkūnai

Ona Cieminienė

Vytautas ir Birutė Čypai

Anelė Domeikienė

Vaidevutis ir Nijolė Draugeliai

Stasys ir Irena Ilgūnai

Juozas ir Valentina Jonušai

Rimas Jonikas

Grażina Kavaliūnienė

Regina Kindrat

Raimundas Kiršteinas

Dr. Antanas ir Danguolė Klimai

Julija Krygerienė

Aldona Krygerytė

Lucija Kurkulienė

Kęstutis ir Janė Lapinai

Juozas ir Liucija Laukaičiai

Dr. Vladas ir Marcelė Leliai

Vitolis ir Birutė Litvinai

Vytautas Maželis

Kunigai Domininkas ir Kazimieras Mockevičiai

Dr. Antanas Musteikis

Nerima Narutė

Janina Nomeikienė

Justinas ir Dana Prasauskai

Veronika Puidokienė

Kęstutis Puodžiūnas

Vincas ir Jadvyga Reginali

Valerija Sadauskaitė

Antanas Samulevičius

Juzefa Sedlickienė

Dr. Ginas ir Gailutė Skučai

Rimvydas ir Živilė Tamošiūnai

Valerija Ulinskaitė

Jonas Vaičys

Gabrielius ir Mikalina Vidmantai

Vytautas ir Izabelė Žmuidzinai

Rochester, NY

JŪSŲ AUKŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ

Visi, kurie aukoja, nori, kad jų aukos atitektų tiems, kuriems jos yra skirtos. „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas su-
renka iš jūsų aukas Lietuvos
našlaičiams ir paskui persiun-
čia jas į Lietuvą jūsų remia-
miams vaikams. Jūsų aukos
siunčiamos – perduodamos į
Lietuvą kas trys mėnesiai – tai
yra keturis kartus per metus.
Kitos atsitiktinės aukos, pvz.,
yra rėmėjai, kurie skiria savo
globotiniams tam tikrom pro-
gom, kaip gimtadieniui ir pan.,
yra siunčiamos, kada pasitaiko
artimiausia proga tai padaryti.
Pinigai nėra siunčiami tiesiogiai
našlaičiams ar jų globėjams,
bet jie siunčiami mūsų patikė-
tiniams, kurie paskui išdalina.
Kiekvieną kartą kai išsiunčia-
me paramą į Lietuvą, mes pa-
rašome ir spaudą, kad jūs visi
žinotumėte, kas su jūsų auko-
mis – pinigais yra padaryta.

Siuo metu į Lietuvą pinigų,
siunčiamų kartu su pinigais
patikėtiniams Lietuvoje sąrašus
vaikų – globėjų ir rėmėjų Ame-
rikoje. Taip, kad būtų visur
gerai žinoma, kam tie pinigai
yra skiriami ir kieno jie yra.
Neduoame Lietuvoje Amerikos
rėmėjų adresų, nes kiti to
nenori. Amerikos rėmėjams gau-
na visus adresus jo remiamo
vaiko ir jo globėjo ir, jei jis nori,
gali palaikyti su vaiku ryšį.
Gaujami padėkos laišukai komi-
teto adresu yra persiunčiami
Amerikos rėmėjams. Šių metų
birželio mėn. dr. A. Prunskienė,
važiavusi į Lietuvą nuvežė
\$6,150. Ta suma buvo suaukota
per jos 75 metų gimtadienio
šventę Lietuvos vaikams. Tie
pinigai pagal dr. A. Prunskienės
norą, buvo paskirstyti taip:
\$2,000 per Kaimo vaikų fondą
Rieskutenų mokyklos neturinti-
jų vaikų pietums, \$2,000 per
Grazina Landsbergienę Sibiro
tremtiniams studentams ir
\$2,150 – per kun. S. Tunaitį –
jo globojamų mokyklų netur-
tingiems mokiniams maitinti
Tvereičiuje, Ignalinos rajone.

Liepos pradžioje buvo pasiūta
\$18,890.00 – tie pinigai buvo
išdalinti per 11 mūsų patikėti-
nių Lietuvoje 487 vaikams, ir
kai kuriems jų globėjams dova-
nomis įvairiomis progomis, jų re-
miamiems vaikams. Tai yra
trijų mėnesių globos mokėstis:
liepos, rugpjūčio ir rugsėjo. Į ši
skaityti neįeina studentai –
našlaičiai – invalidai, kuriems
pašalpa, gauta iš Lietuvos fon-
do ir kitų šaltinių bei asmenų,

bus siunčiama atskirai –
veliau.

Siuo metu patikėtiniams Lietu-
voje yra kun. L. Dambrauskas,
Mosėdyje – 12 vaikų; kun. K.
Grazulis Vilniuje – 11 vaikų;
kun. K. Rals Ignalinoje – 23
vaikai; kun. B. Jonauskas, Klai-
pėdoje – 2 vaikai; kun. A.
Baniulis, Vilniuje – 8 vaikai;
kun. R. Repšys, Kaune – 6 vai-
kai; Teresė Kaušikienė, Kaune
– 6 vaikai; kun. R. Ramašaus-
kas, Kėdainiuose – 8 vaikai;
kun. V. Aukštakalnis, Viduklė-
je – 18 vaikų; Gražina Lands-
bergienė, Vilnius (jos globojami
vaikai išsimetę po visą Lietuvą)
– 203 vaikai; Regina Svobienė
– Kaimo vaikų fondas (visos
Lietuvos kaimo vaikai) 190
vaikų. Vaikų sąrašai keičiasi,
nes, kai jiems sueina 18 metų,
komitetas toliau jų neberemia.
Jeigu vaikai pradeda gauti ir
gauna didelę pašalpą iš kitų
šaltinių, mūsų parama jiems
nutraukiama, o remiami vaikai
tie, kurie nieko negauna. Tu-
rime sąrašą reikalingų paramos
vaikų, gavę iš Gražinos Lands-
bergienės, ir pakeliui yra ilgas
sąrašas Kaimo vaikų fondo. Ko-
mitetas neremia vaikų-našlai-
čių, jų nepatikrines. Gauname
daug prašymų – laišukų iš Lie-
tuvos, kuriuose prašoma pagal-
bos našlaičiams, šeimoms ir
pan. Juos persiunčiame atgal
Lietuvon savo patikėtiniams,
kad patikrintų, duotų savo reko-
mendaciją, ir priimtų į savo
remtinų vaikų sąrašus, jei tik-
rai pašalpa yra reikalinga.

Pinigų rinkimas, atsiskaity-
mas su aukotojais – rėmėjais,
padėkos, vaikų sąrašai, para-
mos paskirstymas, palaikymas
ryšio su Lietuvos patikėtiniams
yra didelis darbas, atimamas daug
laiko ir sugebėjimų. Palaimin-
tas kompiuterių amžius! Kom-
piuteris, įgalina atidžiau ir
efektingiau sekti vaikų globėjus,
aukotojų ir patikėtinių pasikei-
timus. Komitetas susideda iš 9
asmenų kurie, dirba be jokio
atlyginimo, patys užsimokėda-
mi už telefono ir kitas, su šiuo
darbu susijusias, išlaidas. Kai
kuriais atvejais yra apmokamos
tik pašto ir reklamos išlaidos.

Dr. A. Prunskienė yra garbės
pirmininkė ir palaiko ryšius su
Lietuva bei Amerikos aukoto-
jais. Irena Kairytė yra komiteto
posėdžių protokolų sekretorė.
Albinas Smolinskas, komiteto
įžidininkas stengiasi, kad turimi
banke pinigai nemazėtų. Jo dar-
bas: nuolatinis gautų aukų de-

ponavimas banke ir padėkų
rašymas aukotojams, atskaity-
mės vedimas ir kiti darbai,
surišti su pinigų administra-
vimu. Dana Bazienė – vaikų –
rėmėjų kartotekos vedėja. Jos
atsakomybė, kad turimų našlai-
čių, sąrašai neturintys rėmėjų
mažėtų, kad visi turėtų rėmėjus,
kad visiems galima būtų pasiūs-
ti pinigų – paramą. Dr. Alina
Domanskienė, tai komiteto pro-
blemų aiškintoja. O problemų
būna įvairių! Dr. Alina rašo
laiškus, aiškindama įvairius
nesusipratimus, kurie įvyksta
dėl nežinojimo ar padarytų klai-
dų. O klaidų pasitaiko visada ir
visokių. Jūra Galinytė-Kredie-
nė narė specialiems reikalams.
Aldona Kaminskienė narė pa-
laikymui ryšių su Lietuva ir
specialiems reikalams. Irena
Kazlauskienė seka vaikų –
našlaičių ir rėmėjų sąrašus ir
jėms rašo priminimo laiškus,
kuomet yra reikalinga pratęsti
paramą kitiems metams. Nijolė
Maskaliūnienė yra pagrindinės
kartotekos vedėja. Jos žinioje
yra visa informacija apie vai-
kus, globėjus, rėmėjus ir patikė-
tinius. Kiekvienas remiamas
vaikas turi savo aplanką, kur
telpa visos žinios apie jį. Jo
globėjus rėmėjus, patikėtinius ir
pan. Nijolė visas tas žinias yra
graziškai pagrindinėje kartotekoje
sudejęs, bet kas ir bet kada gali
paaimti ir pamatyti visą in-
formaciją.

Vanda Prunskienė ir dr. Ed-
mundas Ringas, tai naujų rėmė-
jų verbuotojai – ieškotojai, o
naujų aukotojų – rėmėjų komi-
tetas ieško visada ir visur.
Aldona Šmulskienė komiteto
korespondentė, ji visus komiteto
darbus aprašo ir pagarsina. Re-
gina Smolinskienė visus naujus
rėmėjus supažindina su jų glo-
bojamais vaikais – jiems pa-
siunčia vaikų anketas ir kitą
informaciją. Algirdas Stepatitis
veda labai sudėtingą atskaity-
mę su Lietuva. Jis seka dole-
rio į litus pakeitimus ir patikė-
tinių atsiskaitymus su vaikais.
Visi Lietuvos patikėtiniai komi-
tetui prisiunčia atskaitymę už
gautus pinigus ar kitą šalpą.
Laimutė Stepatienė, narė spe-
cialiams reikalams, rašo lai-
škus, garsina komitetą ir padeda
visur ir visada, kur priitrūksta
darbo rankų. Dr. Vida M. Tu-
masonienė mūsų atstovė Flori-
doje, tenai ieško globėjų –
aukotojų. Išskirtinai reikėtų
paminėti dviejų komiteto narių
darbus: tai Teresės Landsber-
gienės Washingtono ir Jeanne
S. Dorr Philadelphiaje.

Teresė Landsbergienė dirba ir
garsina komitetą veiklą Wash-
ingtono ir kituose aplinkiniuose
lietuviškos veiklos centruose.
Jos rūpesčiu ir darbu daug Lie-
tuvos vaikų gavo globėjus ir
paramą iš Amerikos.

Jeanne S. Dorr, nuostabi ko-
miteto narė, gyvenanti Phila-
delphijoje, visą savo nuo-
mokytojos profesijos atliekamą
laiką paaugėjusi Lietuvos naš-
laičiams. Daug rašo angliškoje
spaudoje rašo „Bridges“ žur-
nale, dėl to komitetas gauna
daug aukų ir turi daug rėmėjų
iš lietuviškai jau nekalbančių.
Ji palaiko ryšius su Pensylva-
nijos senosios kartos lietuviams
o jos rašiniai apie Lietuvos
vargstančius vaikus anglų kal-
ba pasiekia visoje Amerikoje iš-
siblaškusius, lietuviškai nekal-
bančius, lietuvių ir nelietuvių,
kuriems šalpos reikalai yra prie-
širdies. Šią vasarą Jeanne Dorr
praleidžia 6 savaites Lietuvoje,
važinėdama po kaimus, miestus
ir stebėdama našlaičių bei
vargių vaikų gyvenimą, kad
paskui, grįžusi į Ameriką galėtų
vėl rašyti ir prašyti jiems
pagalbos. Ji visa tai daro savo
pinigais, net ir pašto ar telefono
išlaidų, kurių jai gyvenant kitur
ir palaikant artimą ryšį su
komitetu, susidaro nemaža
suma; neima ir sako, kad tai yra
jos auka augančiai Lietuvai.

Birutė Jasaitienė šiuo metu

Jaunavedžiai Regina Sautilaite ir Richard Krzesicki.
Nuotr. Genutės Alkevičienės

ŠAUNIOS VESTUVĖS

Š.m. liepos 13 d. šeštadienio
rytą, saulei šviečiant šilčiau-
siais vasaros ir meilės spindu-
liais, Regina Tina Sautilaite,
Ursulės Sautilienės ir Stasio
Sautilo jauniausia dukra, susi-
tuokė su Richard Michael Krze-
sicki, Carl ir Florence Krzesicki
jauniausiu sūnum.

Vestuvės vyko Grosse Pointe
Academy koplyčioje, Grosse
Pointe, MI, Detroito priemiesty-
je. Dalyvavo daugiau negu 170
asmenų kartu su Regina Tina ir
Richard Michael džiaugtis ir
švęsti jų naujo gyvenimo pra-
džią. Moterystės sakramentą
suteikė ir šv. Mišias aukojo kun.
Viktoras Kriščiūnevičius, kuris
ir jautrų pamokslą pasakė jau-
navedžiams kalbėdamas apie
meilę, romantiką, draugystę ir
ateities gyvenimą.

Pirmoji pamergė buvo Regi-
nos Tinos mamytė Ursulė Sau-
tilienė, o antroji, – Nicole An-
thony, Reginos dukterėčia. Pa-
brolys buvo John Krzesicki, Ri-
chard Michael vyresnis brolis.
Baltų ir geltonų rožių girliandą
inėse Kristen ir Mary Krzesicki,
o žiedus – Lauren Krzesicki,
visos Richard Michael mažytės
dukterėčios. Mišioms taranavo
sūnėnas Michael Krzesicki.
Skaitynius skaitė brolis Joseph
Krzesicki, solo smuiku grojo
brolis Steve Krzesicki ir soprano
solo giedėjo brolienė Jan Krze-
sicki.

Po Mišių vaisės vyko Grosse
Pointe War Memorial. Vaisės
dalyvavo daug svečių iš Det-
roit, Grand Rapids ir Čikagos,
jų tarpe Reginos Tinos krikšto
tėvelių vaikai Adelė ir Vladas
Vismantai, jos dėdė Charles Al-
kevičius su vaikais Rita, Loreta,
Tadu ir Matu. Reginos Tinos
močiutė Marija Alkevičienė
negalėjo dalyvauti dėl silpnos
sveikatos.

yra komiteto pirmininkė, jos
pareiga visiems aukotojams pa-
dėkoti spaudoje, vesti kom-
piuteriję našlaičių, globėjų ir
rėmėjų sąrašus, palaikyti glau-
džius ryšius su Lietuvos patikė-
tiniais ir atlikti kitus mažus
darbelius, kad komiteto darbu
vežimas gražiai be sustojimo
riedėtų. Komitetas yra labai dė-
kingas už gražų bendradarbia-
vimą ir pagalbą Mercy Lift ir
Lietuvos Dukterims. Komitetas
taip pat yra dėkingas Lietuvos
„Lietuvos Vaikų vilties“ komi-
teto pirmininkei Elenai Ger-
vickienei, kuri padeda ir pasirū-
pina, kad mūsų pasiūsti pinigai
pasiektų Lietuvos patikėtinius.

Taigi, gerbiamieji Amerikos
lietuvių-aukotojai, čia trumpa
atskaitymė „Lietuvos našlai-
čių globos“ komiteto darbų ir ką
darome su jūsų paaugotais pi-
nigais. Kas trys mėnesiai, kai iš-
siunčiame pagrindinę šalpą, šią
ataskaitą jums „Draugo“ dien-
raštyje pateikiame. Komitetas
dėkoja visiems už aukas ir lau-
kia naujų aukotojų – našlaičių
rėmėjų.

Birutė Jasaitienė

DRAUGAS, šeštadienis, 1996 m. liepos mėn. 27 d.

go Černobylio atominė elektrinė.
Tačiau iki šiol nepakanka
dėmesio vienai stublinančiai
aplinkybei – apaštalo Jono
regėjimams.

Taip rašo „Dienovidžio“ 17
numeryje G. Mareckaitė, redak-
torės A. Žemaitytės „dešinioji
ranka“. Jos sukrečiančiomis
mintimis noriu pasidalinti su
„Draugo“ skaitytojais.

Taigi šv. Jono regėjimuose
(Apr. 8, 8-9,7) parašyta: „ir
išsiveržė dūmai iš šulinio,
tarytum iš milžiniškos krosnies.
Ir aptemo saulė, ir oras nuo
šulinio dūmų, o iš dūmų pasipylė
žemės skėriai (...) Jie buvo
įsakyta nekenkti žemės žolei,
nei jokiai žalumynui, nei joki-
kam medžiui, o vien tik žmo-
nėms, kurie neturi savo kaktose
Dievo antspaudo“.

Ir dar ten parašyta apie
žvaigždę kuri, liepsnodama tar-
si deglas, nukrito ant „trečdalis
upių ir vandens šaltinių. Žvaigž-
dės vardas yra Metelė. Ir pavir-
to trečdalis vandens į metelę, ir
daugybė žmonių numirė nuo ap-
kartusio vandens“.

Apasalo Jono regėjimas –
kosminis, o žvaigždė, vadinama
kuklaus žemės augalo metelės
(pelyno) vardu. Ukrainiečių
kalba Metelė ir yra Černobyl!

Apie Černobylio – Metelės
katastrofą Kremlius dvi
savaites tylėjo it vandens ir
burną prisisėmęs. Lietuviškoji
nomenklatura (būsimoji tautos
išrinktoji LDDP), gavusi iš
Kremliaus labai išplatintą
informaciją, puolė jodu girdyti
savo vaikus ir vaikaičius,
atšaukinėti savo atžalas iš
ekskursijų į Kijevą – slapčio-
mis, kad suolo draugai nežinotų.

Tegul kiti važiuoja, tegu
švitinasi. Mes „tarybinė liau-
dis“ – tomis dienomis, slenkant
dangumi radioaktyviems debė-
simis, it bandymo žiurkės komu-
nizmo laboratorijoje, kapstėmes
laukuose bei daržuose, dirbome
statybose, maudėmes, kaitinō-
mės saulėje. Tuo tarpu „jie“
sėdėjo už sandariai uždarytų
langų ir rijo apsaugines table-
tes. „Ju“, tik „Ju“ padėrnę
reikėjo gelbėti, tausoti ateities
kartoms, o milijonams žemės
kirmyn ramia sąžine buvo ga-
lima leisti švitintis, sirgti,
išsigimti, išnykti.

Černobylis buvo tikroji SSRS
tos baisenybės ant molinių kojų,
griuvimo pradžia. Milijonai
„vergų nužemintųjų“ pakėlė
akis į dangų ir ėmė mastyti.
„Žiūrėkite, jie mums meluoja!
Ar mes ne žmonės? Vaje, kokie
savanaudžiai ir apgavikai mus
valdo!

Deja, praregėjimas nebuvo
tikras, nebuvo tvirtas, nebuvo
ilgalais. Kaip ir mūsų tautos
praregėjimas, pamačius gulagų
kapinynus, atsivėrus KGB
archyvų paslaptims, palietus
pirštais kraujuojančias praieities
žaidzas. Milijonų akys ir vėl
susmigo į žemę, brangiai ir
nuolankiai nulinko galvos prieš
tariamą kankintojų visagalybę,
o lūpos prakeikė Laisvės
šauklus, kartu prakeikdamos ir
Laisvę, ir Teisybę. Argi žmoguje
jau įvyko negrįžtami mutacijos
procesai? Kartus metelė ap-
nuodytas vanduo.

Taip baigia savo jaudinantį ir
siaubą sukeliantį straipsnį
žurnalistė G. Mareckaitė.

Emilija J. Valantinienė

ATLANTA

IMPORT-EXPORT, INC

- * Persiunčiame siuntinius į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Kaliningrado sr, Maskvą, St.Peterburgą.
- * Skubiams siuntiniams - AIR CARGO
- * Aukštos kokybės maisto produktų siuntiniai.
- * Lemonto ir Marquette parko apylinkėse siuntinius paimsime skubiai ir nemokamai;
- * Padedame įsigyti automobilius varžytinėse;
- * Persiunčiame automobilius ir jų detales, komercines siuntas bei baldus;
- * Verčiame ir notarizuojame dokumentus;
- * Paruošiame iškvietimus ir vizos pratęsimo dokumentus.

ATLANTA tel. 312-434-2121, 800-775-SEND
2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629

E-mail: Atlanta@worldnet.att.net

Dirbame pirmad.-penktad. 9-5 / šėštad. 9-2

JŪSŲ PASLAUGOMS MŪSŲ ATSTOVAI:

NEW YORK 914-258-5133, CLEVELAND 216-481-0011,
ROCHESTER 716-325-3888, PITTSBURGH 412-381-8859

AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC.

5058 S. Archer, Chicago, IL 60632 • Tel.: 312-838-8888

SPECIALIOS KAINOS

Ten ir atgal

Vilnius	\$810
Riga	\$810
Tallinn	\$810
Minsk	\$810

Į vieną pusę

Vilnius	\$560
Riga	\$560
Tallinn	\$560
Minsk	\$560

NEW OFFICE
8512 Golf Rd
Niles, IL 60714
Tel. 847-581-9800

Belmont/Laramie
5150 W. Belmont
Tel. 312-685-2020

OUT OF STATE
1-(800)-342-5315

Belmont/Central
5637 W. Belmont
Tel. 312-237-4747

North Side
3000 N. Milwaukee
Tel. 312-489-4999

Far North
4801 W. Peterson
Tel. 312-725-9500

Trakų pilies detalė.

Nuotr. Alberto Kerelio

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba informacijos skyrius

Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
Tel.: (703) 471-1711

EKONOMIJOS ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

Birželio pabaigoje Lietuvoje lankęsis elektronikos imonių „Philips“ atstovas Mike King patvirtino savo bendrovės ilgalaikius ketinimus Lietuvoje. Šiuo metu „Philips“ derasi dėl gamyklos statybos Šiauliuose. Elektronikos bendrovė taip pat derasi su Šiaulių savivaldybe dėl didelio sandėlio, į kurį bus vežamos „Philips“ gaminamos prekės ir po to tiekiamos visoms Baltijos valstybėms, statybos. „Philips“ bendrovė savo investicijas sieja su laisvąja ekonomine zona, kuri bus įkurta Šiauliuose. Dėl tokios zonos kūrimo įstatymą Seimas priėmė liepos pradžioje. Pasak Mike King, transporto mazgas, į kurį įeina Šiaulių oro uostas, Klaipėdos uostas, labai geras susiekimas geležinkelio ir keliais padės tiekti prekes Rytų Europai, Baltijos kraštams, Rusijai.

Klaipėdoje „Philips“ ketina statyti elektros kabelių gamyklą. Šiuo metu „Philips“ gerina Šiaulių oro uostą. Kaip sako M. King, Šiaulių oro uosto perstatymas padėsina didelių imonių, taip pat ir „Philips“, ryšius investuoti. Šis projektas turės kelias dalis: oro uosto atkūrimą, prekių tiekimą ir gamybą bei kitų imonių pritraukimą į Lietuvą, į Šiaulius. Projektas numatytas 20-čiai metų.

„NESTE“ STIPRINA POZICIJAS

Penkerius metus Lietuvos naftos produktų rinkoje išsilaikiusi, bendroji Lietuvos ir Suomijos imonė „Litofinn Service“ su visomis skolomis atsidūrė Suomijos „Neste“ imonės Lietuvoje, „Neste Oil LT“, rankose. „Lietuvos rytu“ žiniomis, „Neste Oil“ prisijungus įsigyta nepelninga imonė bei 7 jos degalines, tad „Litofinn Service“ vardas išnyks.

„Litofinn Service“, kurios įstatinis kapitalas sudaro beveik 1,2 mln. litų, įsteigė Suomijos imonė „Neste“ (50 proc.) ir Lietuvos bendrovės — „Mažeikių nafta“ (20 proc.) bei „Lietuvos kuras“ (30 proc.). Tai buvo pirmoji imonė Lietuvoje, pradėjusi prekiauti Vakarų degalais.

Suomiai ne kartą dėl „Litofinn Service“ nuostolingos veiklos kaltino finansiskai ir ekonomiškai nepajėgius Lietuvos partnerius, o pastarieji — diktorišką suomių veiksmus. Tai, kad nei suomiai, nei lietuviai neturėjo lemiamo balso imonės valdyme, tapo viena „Litofinn Service“ nuostolingos veiklos priežasčių. Skolose pasikendęs „Lietuvos kuras“ iš tikrųjų buvo silpnas verslo partneris.

Dabar suomiams ir lietuviams skiriantis, „Lietuvos kuras“ už turėtas akcijas nutarta atiduoti porą gerai įrengtų degalinių prie Vilniaus ir jo centre, o „Mažeikių nafta“ gaus didelę apyvartą turinčią degalinę Mažeikiuose. Gavusi iš „Litofinn Service“ degalinę, „Mažeikių nafta“ pirmą kartą savo veiklos istorijoje pradės mažmeninę prekybą degalais.

„Neste“ imonė dabar Lietuvoje turės 9 degalines, dar 4 bus pradėtos statyti šiemet.

LINKĖJIMAI IŠ „ILSANTOS“

Naujai Lietuvos, Islandijos ir Švedijos imonei „Ilsanta“

Vilniuje rugsėjo mėnesį sukaks vieneri. Po pernyktės atidarymo šventės apie šią imonę nebuvo plačiau kalbėta, rašyta bei rodyta. Švedai patys jau sukūrė dokumentinį filmą, kuris padarytų išpūdį ir Lietuvos žiūrovams. Juk į šią naują gamyklą investuota itin daug — 11,2 mln. dolerių, čia dirbama labai brangiais įrengimais. Baltijos valstybėse tokia imonė — vienintelė. Panašios neturi nei Lenkija, nei Bulgarija, rašo „Respublika“. Šioje imonėje gaminami infuziniai tirpalai vienkartinio polipropileno maišeliuose. „Ilsantos“ produkcija atitinka tarptautinius GMP (Good Manufacturing Practice) reikalavimus.

„Ilsantos“ produkcijai Baltijos valstybių ir Gudijos rinka per maža, todėl jau ruošiamasi tiekti infuzinius tirpalus ir Rusijai, pavyzdžiui nuvežti į Ukrainą. Imonės vadovai supranta, kad produkcijos poreikį varžo gydymo įstaigų finansinės galimybės, bet tikisi, kad jos pagerės kartu su Lietuvos ekonomija. Prekybos direktorius Leopoldas Rankauskas apgailestauja, kad dėl pinigų stygiaus Lietuvos ligoninės pačios gamina intraveninius tirpalus. Apie ligoninėse pasigaminamų tirpalų kokybę imonės vadovai nenori kalbėti, tik pabrėžia, kad, perkant „Ilsantos“ prekę, mokama pirmiausia už puikią kokybę.

Anesteziologijos reanimatologijos klinikos vadovas docentas A. Baublys „Respublikai“ sakė, kad iki šiol Lietuvoje tokių tirpalų, atitinkančių GMP reikalavimus, niekas negamino. Ligoninių pasigaminami tirpalai irgi sterilūs, bet daugelyje kraštų, pasak docento, tokių niekas nenaudoja. O, atliekant širdies operacijas, vienam ligoniui prireikia apie 20 litrų tirpalų.

TVORAS PERKA KUPIŠKIO RAJONE

Apie Juozo Liaudansko individualią imonę „Astra“ daugiau žino vokiečiai, danai ir olandai negu patys kupiškėnai. „Astra“ vienintelė Lietuvoje gamina ir eksportuoja impregnuotos medienos dirbinius: 30 rūšių tvorų elementus, įvairaus dydžio žaidimų, smelio, kompostu dėžes, vazonus gėlėms, šilgavio plyteles, dekoratyvines sienelės ir t.t., rašo „Lietuvos rytas“. Su keliais partneriais Vokietijoje sudarytos ilgalaikės tiekimo sutartys. Užmegzti ryšiai su tarpininkais Danijoje ir Olandijoje. Įdomu, kad imonės produkcija užsienin gabenama ir Lietuvos prezidento sūnėno „Brazauskas ir Co“ tarptautinių pervežimų imonė.

Imonėje trimis pamainomis dirba 130 žmonių.

Juozas Liaudanskas verslo pradžiamokslį išėjo Lenkijoje, kai, netekęs darbo Lietuvoje, buvęs melioratorius prieš 5 metus ėmė organizuoti darbininkų grupes į statybas Lenkijoje. Ten įsitikino, kad pjautinės medienos eksportas neduoda daug pelno. Protingiau įdėti daugiau darbo, kad brangiau parduotum gaminį. Būsimasis klestinčios imonės prezidentas 1993 m. pabaigoje gavo 80,000 markių pagal PHARE programą smulkiam ir vidutiniam verslui vystyti, pernai — 400,000 Vokietijos markių kreditą iš Lietuvos vystymo banko.

Dviese su imonės buhalterė, pasitelkę pažįstamus Taikos korpuso savanorius iš JAV, išsiskė nuo apsuksius konsultantų, patys rengė verslo planus.

Pradėjo veiklą su 12 samdomų darbuotojų. Nuomojo patalpas, ieškojo rinkų, medienos tiekėjų Lietuvoje ir Gudijoje. „Iltampa“ buvo baisi. Visa giminė susirgo nemiga nuo tų mano kreditų, o dabar jau normalu“, — sakė „Lietuvos rytui“ imonės savininkas. Beje, pačiam J. Liaudanskui netrukus sukaks 35 metai, o jo imonėje daugelis dirbančiųjų dar jaunesni.

Imonė dabar turi savo atstovybes Vilniuje ir Panevėžyje. Gamyba vis modernizuojama. Jau užsakytos giljotininio pjovimo staklės apvaliam medžio pjūvimui — tai būsimanti naujiena. Planuojamas antrasis imonės kompiuterizavimo etapas. „Nebūčiau pats patikėjęs, kad turėsiu tokį verslą ir taip bus įdomu dirbti“, — sakė Juozas Liaudanskas, skubėdamas pavaikare į anglų kalbos kursus Vilniuje.

BALIONŲ KOMERSANTAI

Pasimokę iš užsienio kolegų, Lietuvos oreiviai ėmė skraidinti oro balionais piniginius aistrusius virš vaizdingiausių tėviškos vietų, taip užsidirbdami pinigų dalyvauti tarptautinėse varžybose ir balionų priežiūrai, — rašo „Verslo žinios“.

Draudimo firmos „Tevija“ direktoriaus pavaduotojas Romanas Mikelevičius, praėjusių metų Lietuvos oreivių čempionato nugalėtojas, savo pomėgi skraidyti oro balionu jau kurį laiką derina su komercija. Iš paukščio skrydžio valandą apžiūrėti Trakus ar kurį kitą gražų Lietuvos kampelį vienam žmogui kainuoja 200 litų. Iš užsieniečių imama dvigubai daugiau. Pasak oreivio, užsienyje jau įprasta, kad skraidymas oro balionu — brangus malonumas.

Per sezoną pilotas skraido 50-100 valandų, kurių kiekvienos savikaina apie 200-300 litų. Be baliono, kuris naujas kainuoja 25,000 dolerių, oreivis privalo turėti mašiną, radijo ryšio priemonę ir 3 žmonių palydos komandą, todėl šis sporto šaka prieinama tik pasiturintiems sportininkams. Anot R. Mikelevičiaus, dabar Lietuvoje yra apie 30 oro balionų pilotų, iš kurių 2 dirba Vokietijoje.

Pats Romanas Mikelevičius turi 4 nuosavus oro balionus. Dviem iš jų skraidina keleivius. 1989 m. lietuvių oreiviai Vilniuje per 2 savaites suorganizavo „Cameron“ oro balionų šventę, kuri turėjo įvykti Maskvoje ir taip išgelbėjo maskviečius nuo

„tarptautinio skandaluko, kuris grėsė, kai rusai pasižiūrėjo, kad Maskvoje niekas apie skraidymą oro balionu nenutuokia“. Būdami toliau pažengę oreivystėje, „Lietuvos pilotai ėmėsi inžineriškai galingą aviacinę bazę turinčius rusus, kurie netrukus ėmė patys gaminti balionus“.

Vienas pirmųjų po 4,000 dolerių kainuojančius 4 balionus iš jų ir nusipirko R. Mikelevičius. Rima Jakutyte

MANUFACTURING JOBS NOW!!

U.S. Robotics

- Assemblers
- Solderers
- Inventory
- Electronic Technicians
- Machine Operators
- Shipping/Receiving

Apply Now!
24 Hour Job Line
847-853-3705
Olsten
Staffing Services
8600 W. Bryn Mawr
CHICAGO
(on CTA line)

GSES, INC.
Siūlo jums naujus darbų variantus, kuriuos galite atlikti savo namuose ir savo pasirinktu laiku. Uždarbis priklauso nuo jūsų darbo valandų (\$300-\$900) (savaitę).
Teirautis:
GSES, INC.
P.O. Box 252
CHICAGO RIDGE, IL 60415

FOR SALE

Parduodamas butas Vilniuje, centre, Antakalnio g. prie Šv. Petro ir Povilo bažnyčios, Gedimino Kalno ir Anglų ambasados. 5 kamb. su virtuve ir vonia (salonas, valgomas, 2 mieg., biliardo kamb.), 146 m. garažas kieme; trečias aukštas; 2 balkonai; puikiai atremontuotas su pilnu apstatymu, importiniai baldai, visa virtuvės įranga ir indai. Kaina \$100,000. Skambinti (370-2) 62-60-28 arba (718) 776-1687 dėl informacijos.

Parduodu: Lietuvos enciklopediją 1935 m.; dr. V. Kudirkos raštus, 6 tomai; knygomis spinta; Kalėdų eglutę; stiklinį stalą ir 4 kėdes; vėsinimą įdėdamą į langą; didelį baldų tūrą; 60" viryklę. Teirautis: tel. 312-776-3329.

HELP WANTED

CONTINUITY CARE
Recruits quality applicants for domestic jobs. We are looking for nannies, care givers for the elderly. Many job opportunities. Call: 312-283-9106

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 312-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Lietuviškas maistas — "catered"
- Siunčiame mūsų produktus UPS

Atidaryta 7 dienas savaitėje
KAVINĖ
350 N. Clark, Chicago, IL 60610
Tel. 312-644-7750
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre
Savaitgalį uždaryta

MOLD MAKER

Leading manufacturer of precision injection molds is seeking the following qualified, experienced individual:

- Mold makers
- Jr. Mold makers
- EDM operators
- Mold designers (autocad exp. a plus-Skokie Only)
- Precision grinder hands (Surface & Dedtru)

Our toolrooms are bright, clean, smoke-free, well ventilated and A/C with modern, up to date equipment. We offer competitive wages, excellent benefit pkg. (10 paid holidays, vacation, profit sharing, 401k plan, sec. 125 med. & dep. care ex. plan, health ins., etc.), and overtime (currently at 55 hrs. plus per week). Individuals are being sought for both of our mfg. facilities. COMMAND OF THE ENGLISH LANGUAGE A MUST. Please contact:

NORTHWESTERN TOOL & DIE
3445 West Howard Street
Skokie IL 60076-8280
or
FOX VALLEY DIVISION
378 Remond Drive
Elgin IL 60120-3030
E.O.E. PRINCIPALS ONLY

Dengiami stogai, kalamas „siding“, atliekami cemento, „plumbing“ bei kt. namų vidaus ir išorės remonto darbai. Skambinti Siglit: 312-767-1929

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

WAGNER MAŠINOS RAŠTNĖMS

Parduoda • Taiso • Priedai
ir Reikmenys
Virš 75 metų
patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5810 S. Pulaski Rd.
Tel. (312) 581-4111

Atliekame visus namų lauko ir vidaus remonto darbus: įrengiame rūsius, palėpes, vonias. Naujai statome lauko verandas, laiptus, garažus. Dengiame stogus, įdėdami lietus nutekėjimo vamzdžius. Dirbame greitai ir sąžiningai. Skambinti po 7 v.v.: Juozas 312-471-9467, Vytautas 312-436-8219.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug su taupysite. Pasinaudokite mūsų patogiu „lay-away“ planu. Atliekame visus foto laboratorijos darbus.
Darbo val.: kasdien 8 v.r. - 6 v.v.; šešt. 8 v.r. - 4 v.p.p.; sekm. uždaryta.
Antr. ir trečd. susikalbesite lietuviškai.
3314 W. 63 St.
Tel. 312-776-8998

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GEIRCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel.: 312-776-1486

VIVIAN R. KHALAF
Attorney at Law
8327 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60652

Profesionalūs advokatai padės jums išspręsti iškilius problemas: imigracijos, skrybių, „real estate“, avarijų, asmenų draudimų ir kt. Taip pat vertiname ir tvirtiname įvairius dokumentus. Kalbame lietuviškai.
Tel. 312-585-2524

Hawaii — nuostabi sala. Jei ruošiatės joje lankytis, siūlome apsigyventi „Hale Gedinimas“, kur jūsų laukia lova ir puošyba. Dėl informacijos skambinkite: tel. 808-328-8169

STASYS ŠAKINIS
Dažytojas
iš vidaus ir iš lauko; popieriuoja kambarių sienas. Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina, Chicago
Tel. 312-827-9197

B & D

Taisome ir dengiame visų rūšių stogus, statome priestatus, garažus, balkonius, tvoras, dedame plyteles, parketa, langus, duris.
Atliekame dažymus.
Kazimieras, tel. 312-625-3445

RENATA'S DOMESTIC
PLACEMENT AGENCY
Positions available: nannies, housekeepers for English speaking women.
Call: 312-286-7267
Speak English

KRAUSTOTĖS | FLORIDA?
Juozas Stanaitis INVESTMENT
PROPERTIES siūlo pagalbą perkant namus, žemes ir verslą.
Tel./Fax: 1-800-330-8478

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART II, INC.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkimui bei pardavimui, mieste ir priemiestiuose. Siūlo išsamią skambinkite
BUDRAIČIUI
Bus. 312-585-6100
Fax. 312-585-3987
Pager 312-308-0307

Century 21
OLSLICK & CO., INC.
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439
Naujojo turto pirkimo ir pardavimo
Chicago apylinkėse ir priemiestiuose
Skambinkite:
MARIA STONIKAS
Realtor • Bus. 708-257-7100
Res. 708-969-3732

GOVT FORECLOSED homes for pennies on \$1. Delinquent Tax, Repo's, REO's. Your Area. Toll Free (1) 800-898-9775 Ext. H-2415 for current listings.

RE/MAX
HOME CENTER
(312) 735-6000

VIDAS POSKUS
** Perkant/parduodant neklijojamą turtą
** Profesionalus ir greitas patarnavimas
** Informacija paskolų, investicijų klausimais

Century 21
ACCENT REALTY, INC.
5285 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-638-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkimui ir pardavimui, mieste ir priemiestiuose.

MISCELLANEOUS

ELEKTROS
ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIUS PUMPOTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVENKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolskis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLSKIS
3388 W. 80th Street
Tel. (708) 424-8854
(312) 981-8884

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-968-2658.

MOVING
Ilgametis profesionalus kraustymas prienamomis kainomis. Draudimas garantuotas.
GEDIMINAS
312-925-4331

MOVING-KRAUSTYMAS
Profesionalūs patarnavimas prienamomis kainomis jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas.
Skambinti:
708-424-7183
312-539-3547

REAL ESTATE

GREIT
PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuterijū FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veitui
- Perkamie ir parduodami namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21
KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archap Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite paruošti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veitui.

COLDWELL BANKER
MICHIGAN
COLDWELL BANKER FIRST AMERICAN
10 N. Whittaker St.
New Buffalo, MI 49117

VIDA B. ŠVABAS
Tel. namų 616-756-1408
bus. 616-469-3950
fax. 616-469-5445
v.m. 616-469-7236

Perkant ar parduodant
• namus • žemę • ūkius arba komercinę nuosavybę

FOR RENT

Cicero, IL išnuomojamas 4 kambarių su baldais suaugusiems asmenims. Moderni virtuvė, vonia, privatusėjimas; 2-as aukštas; \$250 mėn. Skambinti 708-887-1708 arba palikti „message“.

Išnuomojamas apsididomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. \$355 mėn. + „security“. Tel. 312-779-0410. Kalbėti angliskai.

Išnuomojamas 6 kamb. 3 mieg. butas antrame aukšte, Brighton Park, apyl. Tel. 312-927-7056

IEŠKO DARBO

Dvi darbščios ir sąžiningos moterys iš Lietuvos, 48 ir 32 m., ieško darbo. Gali prižiūrėti sergančius senelius, tvarkyti namus. Gali gyventi kartu. Tel. 847-360-0344.

29 m. moteris iš Lietuvos ieško darbo. Gali gyventi kartu, padėti namų ruošoje, prie senelių, ligonių, vaikų. Skambinti: tel. 708-371-4128.

Žmona ir vyras 48 m. iš Lietuvos ieško darbo namų ruošoje, priežiūroje. Gali atlikti namų lauko ir vidaus remontus, dažymą, plytelių klijavimą ir kt. statybinius darbus. Tel. 312-436-0439.

Vyras, elektrikas, turį patirtimo, žmona ir sūnus ieško darbo. Gali atlikti namų ruošos ir apinkos darbus, namų vidaus remontus, elektros patarnavimus. Skambinti Justiniui: tel. 312-843-1427.

SIŪLOME DARBUS!

Gail, seserų padėjėjomis, kompanijoms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreipitis:

All Care
Employment Agency
Tel. 312-736-7900

**JAV LB KRAŠTO VALDYBOS
SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBA**

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
312/476-2655 • Fax 312-436-6909

MOKSLAS, PINIGAI, PASKOLOS

Mokslas metai baigėsi, bet daugeliui, i universitetą norinčių stoti, studentų ir jų šeimų ekonominės studijos prasideda tik dabar. Jie ieško kuo palankiausių paskolų mokslapiniams ir kitoms išlaidoms būsimiesiems studentams universitetė. Šiais laikais, jei nori gerai gyventi, turi mokytis, bet mokslas brangiai kainuoja. Universitetų mokslapiniams kasmet kyla. Universitetai bei kitos mokslo įstaigos, ekonomijai prastėjant, gauna mažiau aukų, todėl daugiau ir daugiau studentai turi padengti mokslo įstaigų išlaidas. Ką pastebi universitetai tai, kad, kylant mokslapiniams, kasmet mažėja studentų skaičius, o tas dar labiau kelia mokslo išlaidas.

Mes, lietuviai, turėtume stengtis, kad visi mūsų vaikai baigtų aukštus mokslus, kad visi turėtų progą lankyti universitetus ar kitas mokyklas. Esame maža tauta, mums niekas nepadės, jei patys nesistengsime ir nedirbsime. Tėvai, kurie patys neturi užtenkamai pinigų padengti vaikų studijų išlaidas, turėtų susipažinti su kitomis galimybėmis, kur gauti pinigų vaikų studijoms. Yra įvairių paskolų, teikiamų studentams, siekiantiems aukštųjų mokslų. Ne visos paskolos yra vienodos. Studentų paskolų žinovai sako, kad dabar yra pats laikas ieškoti tokių paskolų, kurios jums mažiau kainuotų. Yra daug galimybių, tik reikia jų ieškoti. Studentai gali prašyti žemo procento valdžios garantuotų paskolų. Bet kai kurios jų reikalauja įrodyti, kad esi nepajėgus finansuoti iš visos šios paskolos turi skolinimosi ribą. Studentai, kuriems reikia daugiau lėšų studijoms, gali imti privatas paskolas.

Taip pat studentų tėvai gali pasiskolinti. Dažniausiai tam reikalingi imama yra „home-equity“ paskola, nes jos procentus galima nurašyti. Be to, tėvai gali bandyti gauti federalinę PLUS paskolą, kuri leidžia jiems skolintis iš 9% visą sumą reikalingą vaiko išmokslinimui. Jie gali taip pat ieškoti savo valstijos paskolų programų, arba kreiptis į privatus skolintojus. Dažniausiai yra skolinamasi iš įvairių vietų, kas visą paskolų gavimo procesą komplikuoja. Ieškoti paskolų galimybę yra lengviau, jei esate tam pasiruošę. Paskolų sąlygos labai įvairuoja, net ir ten, kur „Dėdė Samas“ nustato procento aukštumą. Jei gerai susipažįstate su įvairiais reikalavimais, pvz., „origination fees“ — pradiniai

mokesčiai, paskolos gražinimo tvarka ir nuolaidas procentams, asmuo, imas paskolą, gali sutaupyti tūkstančius dolerių. Specialistai sako, kad vieni skolintojai yra geresni už kitus. Kai kuriais atvejais skolintojai vienoje valstijoje gali būti geresni nei kitose. O tai yra dėl to, kad kai kurie jų siūlo specialias nuolaidas savo valstijos gyventojams arba studentams, kurie studijuos toje valstijoje. Kartais pati valstija finansuoja duodama nuolaidą, kitais atvejais tai daro paskolas duodančios įstaigos. Jei jūs savo valstijoje galite gauti nuolaidų, apsimoka pasitikrinti ir kitas, paskolas studentams teikiančias, programas. Ką jūs galite gauti, dažniausiai priklauso nuo to, kokios rūšies paskolos prašote. Pvz., Stafford paskola yra dažniausiai studentų imama, nes ji yra valdžios garantuota ir beveik visi studentai gali ją gauti. Paskolų riba yra nuo \$2,625 iki \$5,500 pirmiems ketveriems universiteto studijų metams iš 8.25%. Tie, kurie gali gauti finansinę pagalbą (aid), gauna paskolą, kurią subsiduoja valdžia ir moka už ją procentus; kitos paskolos moka procentus, kol asmuo studijuoja arba prideda procentus prie bendros paskolos.

Kad galėtumėte gauti federalinę studento paskolą, pvz., Stafford, turite prašyti finansinės paramos (apply for financial aid). Ir kai jūsų prašymas bus patvirtintas, turite pasirinkti įstaigą, iš kurios skolinsitės, nebet jūsų pasirinktas universitetas ar mokykla yra dalis federalinės programos ir jūsų paskolos davėjas yra pats „Dėdė Samas“.

Pradėkite ieškoti paskolų davėjų kurie, duotų jums nuolaidų. Daugelis paskolų davėjų duoda lengvatų, jei paskola mokama tvarkingai arba apmokama iš karto. Vienos geriausios paskolų yra tos, kur skolintojas parduoda savo paskolas „Sallie Mae“, pvz., Stafford. Paskolų gavėjai, kurie užsimoka paskolą laiku per pirmus 24 mėnesius, gauna 3% kreditą, nuo pirminio mokesčio, minus pirmieji \$250. Jei mokama laiku visus 48 mėnesius, „Sallie Mae“ skolintojai nebeima procento nuo likusios paskolos. Ir tuo būdu nemažai pinigų gali sutaupyti. Pvz., studentas, kuris skolinosi \$17,125 — tai didžiausia suma, kurią jis gali pasiskolinti per Stafford programą 4-iams metams, mokėdamas paskolą laiku, gali sutaupyti daugiau negu \$2,100.

Kun. Matas Čyvas dėkoja St. Petersburg, FL, Lietuvos Dukterų draugijai už jo 80 metų amžiaus ir 55 metų kunigystės sukaktį progą pagerbimą. Kairėje Lietuvos Dukterų dr. jos valdybos pirm. Aldona Česnaitė.

**KELIONĖS, POKALBIAI ERDVĖSE
IR APGAVYSTĖS**

Daugumas mūsų turime kompiuterius, esame susijungę su vadinama „on line“ galimybe kalbėti su visais, iš visur. Modernūs laikai, nauja technika igalina visus — jaunos, senus — kalbėtis, bendrauti palaikyti ryšį su visu pasauliu, įvairiais žmonėmis. Ypač ta galimybė naudojasi tie, kurie daugiausia būna namuose, kurie neturi, ką veikti. Didžiausias „internet - world web“ naudotojų skaičius yra jaunuimo ir vyresniųjų tarpe. Žmonių grupė, kuri išnaudoja kitas, kuri gyvena, apgaudama kitus ta puikiai žino, ir, eidama su laiku, savo veiklą perkliia ir ją pritaiko ten, kur gali apgauti ir išnaudoti. Skaitome ir girdime žiniasklaidoje, kaip jaunos žmonės įvairiai apgauna

Juo daugiau pasiskolint, tuo daugiau, atmokėdami laiku, galite sutaupyti. Taip pat svarbu žinoti, kaip paskolos davėjas tvarkosi su procentų mokėjimais. Kai kurie skolintojai tą procentą prideda prie jūsų paskolos kas ketvirtį metų, kiti kas metai, o dar kiti — kai yra atėjęs laikas jums paskolą atmokėti.

Sitokia paskola yra geriausia, nes pvz., \$20,000 nesubsidijuota Stafford paskola, gali sutaupyti jums beveik \$500, palyginus su panašia paskola, kuri prideda procentus kas metų ketvirtį. Paskolos atmokėjimo sąlygos yra irgi labai svarbios. Juo ilgiau užtruks jums paskolą atmokėti, tuo daugiau tą paskolą jums kainuos. Čia svarbu yra paskolos mokėjimo pasirinkimo galimybės. Vieniems atmokėti paskolą per 10 metų yra gerai, kiti nori mokėti pradžioje, kai tik baigia universitetą, mažiau, bet padidinti paskolos mokėjimo sumą kartu su jų kylančiu atlyginimu.

Visada žinokite, kas jūsų paskolą tvarkys. Šiais laikais studentų paskolos yra parduodamos investuotojams, panašiai kaip namų paskolos. Jei pasirinksite gerą paskolos davėją, jis jūsų nestumdys nuo vienos paskolų patarnavimo įstaigos prie kitos, kas apskunkina sekti paskolos atmokėjimus. Susirinkus visas žinias apie įvairias galimas jums gauti paskolas, pasidarykite sąrašą ir pasirinkite geriausiai jums tinkamą. Esant gerai informuotam ir žinant visas galimybes, jūs galite pasirinkti pačią geriausią, jums tinkančią, galimybę. Viena atsiminkite, niekas jums nieko neduos ir nepasūlys, jei patys nesidomėsite ir neklausite — neieskosite. Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ (1996-7-8).

Aldona Šmulskienė
ir
Birutė Jasaitienė

4. kai sakoma, kad jie turi „inside“ informaciją. Bet tokia informacija beveik visada yra klaidinga; o jei tai būtų tikra biržos apyvarta (trading), tai tokia informacija būtų beveik visada nelegali;

5. „Pump and dump“ reklamos pigiems stokams, žadančioms aukštas palūkanas;

6. reklamos egzotiškiems investavimams, pvz., štrausų ūkyje, aukso kasykloje, ar bevieleje kabelinėje televizijoje.

Apgavikai negali veikti be jų bendradarbiavimo. Jie klesti, remdamiesi savo aukų nerealiomis viltimis, kurios kartais kyla iš noro praturtėti. Jūs ilgai ir sunkiai dirbate, kol sutaupėte tai, ką turite. Neatiduokite lengvai savo santaupų apgavikams! Būkite skeptiški ir iš pagrindų patyrinėkite kiekvieną investavimo galimybę pirma, negu pasirašysite savo čekį.

Nedukite savo kredito kortelės numerio „on line“ (išskyrus tuos atvejus, kai jūs pasirašote sutartį „on line“ patarnavimams). Sužinokite adresą, miestą ir valstiją tos bendrovės, su kuria darote „biznį“.

Sužinokite, ar investavimų pardavėjas turi leidimą ir ar siūlomas investavimas yra registruotas Office of Consumer Affairs, Securities and Exchange Commission, skambindami 202-942-7040.

Jei jūs turite klausimų dėl telefoninių ar paštu jums daromų investavimo pasiūlymų, paskambinkite National Fraud Information Center 800-876-7060, ar praneškite tam centrui elektroniniu paštu (e-mail) nffc@internet.MCI.com.

Jei, nepaisant jūsų geriausių pastangų, būvotė apgautas, parašykite skundą savo valstijos vyriausiam prokurorui (state attorney general), ar „consumer protection office“, ar FTC. Rašykite: Correspondence Branch, Federal Trade Commission, 6th St. and Pennsylvania Ave. NW, Washington, DC 20580.

Jei norite gauti daugiau informacijos apie FTC leidinius, suraskite FTC Consumer Line Internet'e via Gopher at Consumer, ftc.gov., arba per World Wide Web http://www.ftc.gov.

Kaip gatvėje, krautuvėje, taip ir kompiuterijoje reikia būti atsargiems ir nepasitikėti kiekvienu, nes neteisingi žmonės naudojasi visokiomis priemonėmis pasipiniguoti ir jus apgauti. Naudotasi medžiaga iš „Modern Maturity“, 1996 liepa-rugpjūtis.

Aldona Šmulskienė ir
Birutė Jasaitienė

DRAUGAS, šeštadienis, 1996 m. liepos mėn. 27 d.

**A.†A.
MONIKA SIDABRAITĖ
LIUTKIENĖ**

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1996 m. liepos 26 d., 5 val. ryto, sulaukusi 99 metų. Gimė 1896 m. lapkričio 1 d. Lietuvoje, Mažeikių apskrityje, Rekečių kaime, Vieksnių valsčiuje. Amerikoje išgyveno 47 m.

Nuliūdę liko dukros: Monika Tautvaišienė Krikščiūnienė, žentas Gytis, Aldona Kazakevičienė; anūkai: Povilas ir Michael Tautvaišos, Marytė Stankiewicz, Nora Gylėnė, Markus Šimkus, Anthony ir Angela Kazakevičiai; proanūkai: Dovydas, Anthony, Lisa, Chris, Petras, Annika, Regina, Daiva, Alex ir Jacob.

Velionė buvo motina a.a. Eufrozinos Šimkienės.

Velionė pašarvota sekmadienį, liepos 28 d. nuo 4 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, liepos 29 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukros, anūkai, proanūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

**A.†A.
DR. FELIKSUI ZUBINUI**

mirus, mielus žmoną VALENTINĄ ir sūnų JONĄ su šeima nuoširdžiai užjaučia

Stefa ir Jonas Markvaldai

**LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ
SĄJUNGA**

Turi laido tuvių patalpas visose Chicago miesto apylinkėse ir priemiestuose.

Patarnavimas 24 val.

**GAIDAS - DAIMID
FUNERAL DIRECTORS**

Directors of Eudeikis Funeral Home (EST 1908)

SERVICES AVAILABLE AT OTHER
CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS

4330 So. California 4605 So. Hermitage

ALL PHONES
1-312-523-0440

**LACK & SONS
FUNERAL DIRECTORS**

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.

ALL PHONES
1-708-974-4410

**PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS**

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

**VANCE FUNERAL HOME
FUNERAL DIRECTORS**

SERVICES AVAILABLE AT OTHER
CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS

CICERO, 1424 S. 50 AVENUE
WESTCHESTER, 10501 W. CERMAK
CHICAGO, 6801 BELMONT

ALL PHONES
1-708-652-5245

SPORTSINIŲ MARŠKINIŲ (T-SHIRTS)
IR KREPŠINIO KAMOLIŲ PAGAUMINTI
LIETUVIŲ KREPŠINIO KOMANDOS LIEKIMŲ (LICENSE)
PADETI LIETUVIŲ SPORTO VIEŠUMAI IR
1996m. OLIMPIADOS ATLANTA, GEORGIJA

MARKUŽINIS: MARŠKINIS (T-SHIRT) - \$12.00
JODI AR BALI - \$12.00
KREPŠINIO KAMOLIS: TRISPALVIS, SU KOMANDOS
EMBLEMA PAPAIDYTAS SAVOJO MARŠKINIO IR
APVYDO SĄBENDRO \$25.00

PERSIUNTINIAS (U.S.A.) Veltu

UŽSAKYBUS JŲ CĖNU AR PAŠTO PERLAIDU SIŪTI

SIŪTINIŲ / R.Š. BUTYBŲ
OFIS 212 ST
CHICAGO, IL 60612-1081
(312) 728-0888

VARDAS / PAVARDĖ: _____
ADRESAS: _____
TELEFONAS: _____

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

**A.†A.
ELENA MATUTIENĖ**

Minint mūsų mylimos Motinos ir Motutės, kurios netekome 1986 m. rugpjūčio mėn. 2 d., mirties sukaktį, šv. Mišios už velionę bus aukojamos š.m. rugpjūčio mėn. 3 d. 8 val. ryto Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, Philadelphia, PA.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti a.a. Elena savo maldoje.

Nuliūdę: vaikai ir anūkai.

**BALTIA EXPRESS CO LTD.,
(PRES. VIDMANTAS RAPŠYS)**

SIUNTINIAI LIETUVĄ TIESIAI IŠ JŲSŲ NAMŲ
TIK TRUMPĄ LAIKĄ BALTIA EXPRESS SIŪLO NAUJĄ PASLAUGĄ:
JEI JŲS GYVENATE CHIKAGO APLYNKĖSE JŲSŲ SIUNTINIUS
SUPAKUOSIME IR PAIMSIME TIESIAI IŠ JŲSŲ NAMŲ

NEMOKAMAI

- SIUNTINIAI LAIVU PER 45-60 DIENŲ
- ORO CARGO PER 10-12 DIENŲ
- AMERIKIETIŠKŲ MAISTO PRODUKTŲ SIUNTINYS UŽ \$38.00 PER 14 DIENŲ;
- NEMOKAMAS DOKUMENTŲ NOTARIZAVIMAS.

BALTIA EXPRESS CO LTD
8327 S. PULASKI RD
CHICAGO, IL 60652

AMBER GROUP
482 THOMAS DRIVE
BENSENVILLE, IL 60106
ARBA SKAMBINKITE NEMOKAMAI
1-800-SPARNAI
1-800-772-7624

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dainė G. Kerelytė ir Dovydas Rosenbacher liepos 10 d. susilaukė dukrėlės Gabrielės Saros. Naujagimė džiaugiasi tėvai, broliukas Artūras, pusbroliai: Aleksandras, Andrius, Petras ir Lukas, tetos ir dėdės. Ypač džiaugiasi seneliai Irena ir Albertas Kereliai, sulaukę pirmos dukraitės.

Šv. Mišios bus aukojamos t. marijonų koplyčioje sekmadienį, liepos 28 d., 11:30 val. r., todėl atvykusieji į „Draugo“ vasaros šventę, galės atlikti savo krikščionišką sekmadieninę pareigą ir čia pat dalyvauti lietuviškose Mišiose. „Draugo“ moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC, primena, kad šios Mišios bus aukojamos specialiai už visus dienraščio skaitytojus, rėmėjus, bendradarbius ir darbuotojus.

Šio šeštadienio, liepos 27 d., kultūrinis „Draugo“ priedas yra paskutinis prieš redaktorės Aurelės Liulevičienės vasaros atostogas. Priedas neišeis visą rugpjūčio mėnesį ir vėl pradės skaitytojus lankyti po Darbo dienos savaitgalio. Linkime redaktoriui A. Liulevičienei gerų atostogų.

„Draugo“ spaustuvei reikalingas patyres spaustuves specialistas. Turi žinoti visus spaustuves darbus – nuo rinkimo ir laužymo, iki spausdinimo. Besidomintieji šia pozicija, prašome kreiptis raštu arba telefonu į administratorių Igną Budrį.

Illinois gubernatorius Jim Edgar (kairėje) su žmona Brenda š.m. gegužės 29 d. James Thompson centre Čikagoje, gubernatoriaus ruošiamame pagerbime etninio leidinių spaudos darbuotojams.

Sekmadienį pranešėjai žada gražų orą – ne per šiltą, ne per šaltą, o padangė būsianti tokia žydra, kaip lietuviškos seserėlės akys... Prisiminus pernykštį karštį „Draugo“ vasaros šventės gamtoje metu, bus vienas malonumas pasizmonėti, pasivaistinti, pasiklausti muzikos ir praleisti kelias valandas gamtoje – čia pat mieste – su „Draugo“ draugais. Labai Jūsų lauksime.

Galėsite atnaujinti dienraščio prenumeratą, apžiūrėti mūsų dovanų krautuvėlę, išgityti lietuviškų ir anglų kalba apie Lietuvą leidinių papigintą kainą, parvežti pažįstamiems, kurie lietuviškai nemoka skaityti, „Draugo“ angliškąją laidą, pasiūlyti formas – skundus paštui, kai laiku nepristatomas „Draugas“, o svarbiausia – turėtume progą susipažinti, pasikalbėti, pabendrauti. Maloniai kviečiame apsilankyti.

JAV LB Lemonto apylinkės valdyba ne tik ruošia Lemonto lietuvių dienos gegužės rugsėjo 8 d., sekmadienį, bet valdybos pirmininkas Gediminas Kazėnas rūpinasi ir Socialinių reikalų skyriaus steigimu Pasaulio lietuvių centro patalpose, pagal JAV LB Socialinių reikalų tarybos gaires bei nurodymus. Apylinkės valdybą sudaro: pirm. G. Kazėnas, Kazys Laukaitis, Stasys Džingus, Algis Urbutis, dr. Ferdinandas Kaunas, Dana Šlenienė, Neringa Ambrozaitė, Stasė Jagminienė, Lilė Ramonienė, Vladas Stropus ir Agutė Tiškuvienė.

Tautinių šokių šventės jungia mūsų kartas meilės ryšiais tolimajai Lietuvai.

Nuotr. Jono Kuprio

Svarbu ypač nesenai iš tėvynės atvykusiems – sekmadienį, liepos 28 d., maždaug 1 val. p.p., „Draugo“ patalpose bus galima pasitikrinti kraujo spūdi, cholesterolį, cukraligę, pasikonsultuoti su gydytojais įvairiais sveikatos klausimais ir gauti naudingų patarimų. Atvyks ne tik Šv. Kryžiaus ligoninės darbuotojai, bet taip pat iš Cook County ligoninės gydytojas bei medicinos seselė. Pasinaudokite proga.

Lithuanian Mercy Lift kviečia visus atsilankyti į metinį „Artimo meilės meno“ pokylį rugsėjo 7 d. Čikagos Meno muziejaus patalpose, S. Michigan Ave. (vidurmiestyje) ir E. Adams St. Pasizymėkite datą ir dalyvaukite. Rezervacijos vakarais tel. 708-442-8297.

Kauno dramos teatro aktorius ir „Ainių“ ansamblio meno vadovas Petras Venslovas, atvažiavęs su šiuo ansambliu į Čikagą, kelioms dienoms buvo nuskridęs į Floridą. Daugiausia jis viešėjo Daytona Beach vietoje, kur greitomis buvo suorganizuotas jo skaitymos poezijos vakaras, sukėlęs didelį susidomėjimą vietos lietuvių tarpe. Ten jis buvo susitikęs su rašytoja Birute Pūkelevičiute, Egle Vilutienė ir daugeliu kitų lietuvių kultūrininkų.

x Dėmesio keliaujantiems į Lietuvą! Patikimas, sąžiningas žmogus gali jus pasitikti oro uoste ir pageidaujant, suteikti transportaciją Lietuvoje. Del informacijos skambinti: **Povilui Višinskui** nuo 9 v.v. iki 12 nakties Lietuvos laiku, tel. 011-370-2-75-20-27. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Čikagoje ir apylinkėse. Skambinkite **REMAX REALTORS, Rimas Stankus**, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

x ŽEMĖ L PRODUCTIONS praneša, jog po ilgų ir sunkių derybų visos mūsų radijo laidos grąžinamos į seną, įprastinį, rytinį laiką. Nuo š.m. balandžio 29 d. klausykites mūsų laidų kasdien nuo 10 iki 11 v.v. per WNDZ radijo stotį 750 AM bangomis. Darbo dienomis siūlome informacinę **STUDIJA R**, šeštadieniais istorinę **VERSME**, o sekmadieniais kultūrinę-pramoginę radijo laidą **VAIRA**. WNDZ dirba 5,000 vatų pajėgumu ir laisvai pasiekia Illinois, Indiana, Michigan bei Wisconsin lietuvius. Visais radijo reikalais, įskaitant komercinius skelbimus, mirties pranešimus bei organizacijų žinutes, kreipkitės adresu: **ŽEMĖ L PRODUCTIONS, LITHUANIAN NEWS RADIO 750, P.O. BOX 1161 OAK PARK, IL 60304**, o redakcijos tel. 708-386-0556. **ŽEMĖ L PRODUCTIONS** – vienintelis radijo informacinis tinklas aptarnaujantis išeiviją 7 dienas per savaitę. Pasiklausykite! (sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk)

x Automobilio, namų ir li gos draudimas atvykusiems į Lietuvos ir kitų kraštų. Kreipkitės pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Pk., IL 60605-2325. Tel. 708-422-3455. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road. Tel. (312) 847-7747. (sk)

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, liepos 31 d., trečiadienį, 2 val. popiet, dail. p.p., „Draugo“ patalpose bus galima pasitikrinti kraujo spūdi, cholesterolį, cukraligę, pasikonsultuoti su gydytojais įvairiais sveikatos klausimais ir gauti naudingų patarimų. Atvyks ne tik Šv. Kryžiaus ligoninės darbuotojai, bet taip pat iš Cook County ligoninės gydytojas bei medicinos seselė. Pasinaudokite proga.

Kosto Ramanausko orkestras, dainuojant Liucijai Kvitienei ir tamprinui pritariant Anei Ramanauskienei, liepos 7 d. linksmino Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, gausiai susirinkusius klausytojus. Linksmai skambėjo estradinės dainos, Liucijos smuikas, nuotaka pakili ir šventiška. Kostas nepaėjo akordeono ir pietaujant: muzikos akordai skambėjo ir lydejo visus, kai jau skirstėsi svečiai. Rengėjai ir vėl buvo nustebinti Kosto nuosirdumu, nes savo honorarą paaukojo vyresniųjų centro gerovės ir ateities planams.

B.G. Jodwalis, Riverside, IL, prie „Draugo“ laikraščio prenumetatos mokesčio ir vėl pridėjo 105 dol. Ši, jau ne pirmą kartą siūsta, dovana yra ramstis, palaikantis dienraštį, kad jis nesugriūtų. Esame labai dėkingi už pagalbą.

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidavimas. **Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai**. Tel. 312-233-6335. (sk)

x Pigiausi telefoniniai ryšiai su Lietuva. Pastovūs įkainiai 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę. Į Lietuvą – tik 85 centai už minutę. Galite skambinti bet kur už JAV ribų. Nereikia persirašyti iš vienos firmos į kitą. Naudojate specialų kodą. Jokių papildomų mėnesinių mokesčių. Kreipkitės lietuviškai pirmą, ketvą, 8-10 v.v. atstovybės telefonu 708-386-0556.

x Galiu padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę ir vairavimo leidimą (DRIVER'S LICENSE). Ed Šumanas, tel. 1-708-246-8241. (sk)

x Kepta duona su česnakais, sumuštiniai su sūriu, nuotai kinga muzika penktadieniais ir šeštadieniais „Gintaro“ klube nuo 10 val. vakaro. Viskas nemokamai! Laukiame jūsų! (sk)

x Ieškau mano suolo draugės Panevėžio gimnazijoje (1941) **Aldonos Balčytės**, išvykusios iš Lietuvos į JAV 1945 m. Ieško: **Irena Kieaitė-Jakimavičienė, Dzūkų 23-27, Varena, Lithuania.** (sk)

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUI SUKANKA 30 METŲ

Apie Balzeko Lietuvių kultūros muziejų Čikagoje daug pasakoti tikriausiai nereikia. Muziejus veikia jau trisdešimt metų ir per tą laiką tapo vienu svarbiausių lietuviškos kultūros puoselėjimo židinių Amerikoje. Šiandien mūsų muziejų žino ne tik išeivijos lietuviai, bet ir daugelis Lietuvoje. Muziejaus steigėjas Stanley Balzeko, muziejaus darbuotojų ir dosnių aukotojų pastangomis, čia sukurta daugybė įvairių ekspонатų, kurie pasakoja apie Lietuvą ir jos kultūrą nuo seniausių iki dabartinių laikų. Muziejus didžiulioji savo senų ir retų žemėlapių kolekcija, numizmatikos, tekstilės, kitais skyriais. Muziejuje taip pat sukurta didžiulė biblioteka, kurios dalį sudaro senos ir retos knygos. Reikia nepamiršti ir foto archyvo, kurio nuotraukose užfiksuotos lietuvių gyvenimas Lietuvoje, Amerikoje ir kituose kraštuose nuo praėjusio amžiaus pabaigos iki šių dienų. Muziejus nepamiršta ir pačių mažiausių savo lankytojų. Atėję čia jie gali pamatyti, kaip atrodo Lietuvos kaimo sodyba, mergaitės gali pasupti lėles senovishkoje vygėje, o berniukai apžiūrėti senovės lietuvių karžygių šarvus. Muziejaus archyvai, kolekcijos ir biblioteka visada atviri lankytojams, tyrinėtojams.

Tačiau muziejus – tai ne tik vertingų ekspонатų sandėklas. Čia nuolat vyksta įvairi lietuviška kultūra Amerikoje puoselėjanti veikla. Visų pirma – parodos, kuriose čikagiečiai supažindinami su lietuvių dailininkais ir kitais menininkais. Štai nesenai baigėsi paroda, kurioje buvo eksponuojami Lietuvos dailininkų kūriniai, neatitiktę sovietinės ideologijos ir slapta įvežti į

Sunku glaustai parašyti apie visus muziejų vykstančius renginius ir dirbamus darbus. Visi jie mums vienodai svarbūs ir reikalingi. Muziejus – mažas lietuviška salelė amerikiečių kultūros vandenynė ir joje mes išties jaučiamės kaip namie. Kad ši veikla nenutrūktų, kad muziejus ir toliau klestėtų, mums reikalinga jūsų, mieli tautiečiai, parama. Paremkite mus tapdami muziejaus nariais, rėmėjais, mecenatais. Muziejaus nariai gauna pakvietimus į visus čia vykstančius renginius, gali lankyti muziejų nemokamai ir atsivesti svečių iš Lietuvos, taip pat jiems yra taikoma dešimties procentų nuolaida perkant dovanas muziejaus parduotuvėje bei naudojantis vertimų skyriaus paslaugomis. Prisiminkite mus rašdami savo palikimus. Jei baiminatės, kad jūsų turimi vertingi daiktai, liudijantys lietuvišką kultūrą, gali praužti po jūsų mirties, pagalvokite, kur begali jiems būti geresnė ir saugesnė vieta, jei ne lietuvių kultūros muziejus. Sukaupę čia jie įgyja naują vertę, nes jais gali grožėtis, naudotis ar tyrinėti visi, apsilankantys muziejuje. Taigi, visa, ką galite padovanoti muziejui – nuo mažos lietuviškos knygelės ar ženkluko iki meno kūrinių ar palikimų, čia atras savo vietą ir bus prasmingai panaudota, tęsiant muziejaus veiklą.

x Travel Centre, Ltd. siūlo skrydžius į Lietuvą ir visus pasaulio kraštus pigiausiomis kainomis. Kreipitis į **Teresę Lesniauskienę**, tel. 847-526-0773. (sk)

x Pamaldos su šv. Mišių auka rugpjūčio 3 d., šeštadienį, 4 val. p.p. Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Atneškime Šv. M. Marijai gėlių. **Kviečia Židiny.** (sk)

x TRANSPAK praneša: „Šiais metais Vilniaus universitetas skelbia priėmimą į naujas specialybes. Medicinos fakultete – 15 studentų bus priimti mokytis stomatologijos, 20 studentų – slaugos, matematikos fakultete 30 studentų galės mokytis statistikos. Į Vilniaus universitetą planuojama priimti 1,750 studentų; pernai buvo priimta 1,757“. **Pinigai, sluntiniai ir komercinės siuntos** į Lietuvą. Maisto siuntiniai. **TRANSPAK**, 2638 W. 60 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772. (sk)

Ameriką. O netrukus atsidarys Freiburgo mokykloje dėsčiusius ir besimokiusius mūsų dailininkų darbų paroda, skirta šios mokyklos penkiasdešimtmečiui. Be to, muziejuje dažnai galime pasiklausti paskaitų kuo įvairiausiomis temomis – nuo literatūros, istorijos iki politikos. Reikia pasakyti, kad su dideliu pasisekimu čia vyksta įvairios pamokos – vėlykinių margučių gaminimo, kalėdinių žaidimų, piešimo, lipdymo, karpymo pamokėlės vaikams ir lietuvių bei anglų kalbos pamokos suaugusiems. Lietuvių kalbos pamokos skirtos tiems, kurie nori pramokti savo protėvių kalbos, nori sužinoti kuo daugiau apie Lietuvą, jos istoriją ir kultūrą, nori susirašinėti su Lietuvoje gyvenančiais gimimėmis. Anglų kalbos pamokos skiriamos naujai atvažiuojantiems lietuviams, kuriems pradžioje sunku pritaipyti svetimame krašte. Šalies kalbos mokėjimas yra svarbiausia sąlyga norint jaustis pilnavertiškos tos šalies gyventoju. Na, o taip pat muziejuje vyksta įvairūs literatūriniai vakarai, koncertai. Be to, čia veikia imigracijos istorijos ir genealogijos skyrius, kuriame dirbantys žmonės mielai padeda lietuvių kilmės amerikiečiams atrasti savo šaknis Lietuvoje, o lietuviams iš Lietuvos talkininkauja ieškant savo giminių, su kuriais ryšiai nutrūko per karus ar per sovietmetį.

Karilė Vaitkutė

Būrelis svečių Antro Kaimo spektaklyje jaunimo centre liepos 3 d. Sėdi iš kairės: Algis Ankus (Kanada), dr. Renata Variakojytė, „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė, Vytautas Bindokas ir žurn. Zuzana Juskevičienė; stovi: dr. Alvydas Konce (California), kun. Juozas Vainys, SJ, Jūratė Variakojienė.

Nuotr. Jono Variakojos